Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

28

JOI, 9 IULIE, 1970, ANUL IV

(146)

Citiți în acest număr:

SENZAȚIE ÎN LUMEA SCAFANDRILOR

/PAG 3

În vizită la DELFIN '70

/PAG. 4

ȚARA DIMINEȚILOR LINIȘTITE /PAG 8-9

[illegible] /PAG. 12

Foto: GHEORGHE CUCU

a.
ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII
28

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

COMOARA SPICELOR de GRÎU

Te-ai întrebat, cutezătorule, ce comoară neprețuită se ascunde în ființa fragilă a unui spic de grîu? Ce lumină solară, crescută cu răbdare, prin munca fără preget a oamenilor, bate ca o inimă de pasăre cîntătoare, sub cămașa subțire ce îmbracă bobul de aramă dulce, înroșit în cuptoarele verii? Ia spicul în palmele tale limpezi, apropie-l de obrazul tău copilăresc, și-ai s-asculți, într-o singură clipă, acum, cînd secerișul și-a început lucrul său roditor pe ogoarele patriei, întreaga simfonie a muncii oamenilor care au dat puteri și străluciri nebănuite spicului de grîu: cu priceperea gîndului lor ager, cu hărnicia brațelor lor neobosite, cu focul dragostei lor nețărmurite pentru acest pămînt, pe care au arat, au semănat și au cules părinții, moșii și strămoșii noștri. Un spic de grîu e o comoară. Milioanele, miliardele de spice de grîu ce au crescut în acest an, înalte și bogate, pe ogoarele țării sînt tot atîtea comori pe care oamenii, ajutați de mașini puternice au și început să le culeagă, ca pe o avuție nemăsurată. Sacii cu boabe grele se înalță în stive puternice, mașinile nu mai au odihnă, oamenii lucrează și se bucură. Dar în această mare bătălie a recoltării mai sînt și spice care se risipesc pe miriști, în urma mașinilor. Inginerii agronomi au calculat că se pot pierde astfel, de la 250 kg pînă la 400 kg boabe de grîu la un hectar. Mai-bine zis — **s-ar putea pierde.** Fiindcă iată, mîinile voastre harnice, dragi pionieri și școlari, mîinile la fel de harnice ale fraților voștri mai mari, ale utecistilor, nu lasă să se irosească asemenea comori. Așa cum au știut să țină cu pricepere tocul și creionul în timpul școlii, așa vor ști acum, în vremea secerișului, să culeagă spicele de grîu care altfel s-ar prăpădi sub ploaie și vînt. Un spic de grîu e o comoară. Miile de spice, pe care voi le veți strînge, sînt un tezaur. Un tezaur al hărniciei voastre, al dragostei voastre de muncă, pe care îl veți adăuga marelui efort pe care poporul nostru îl face, ca nimic din rodnicia acestui pămînt generos al patriei socialiste să nu se piardă.

Cutezătorii

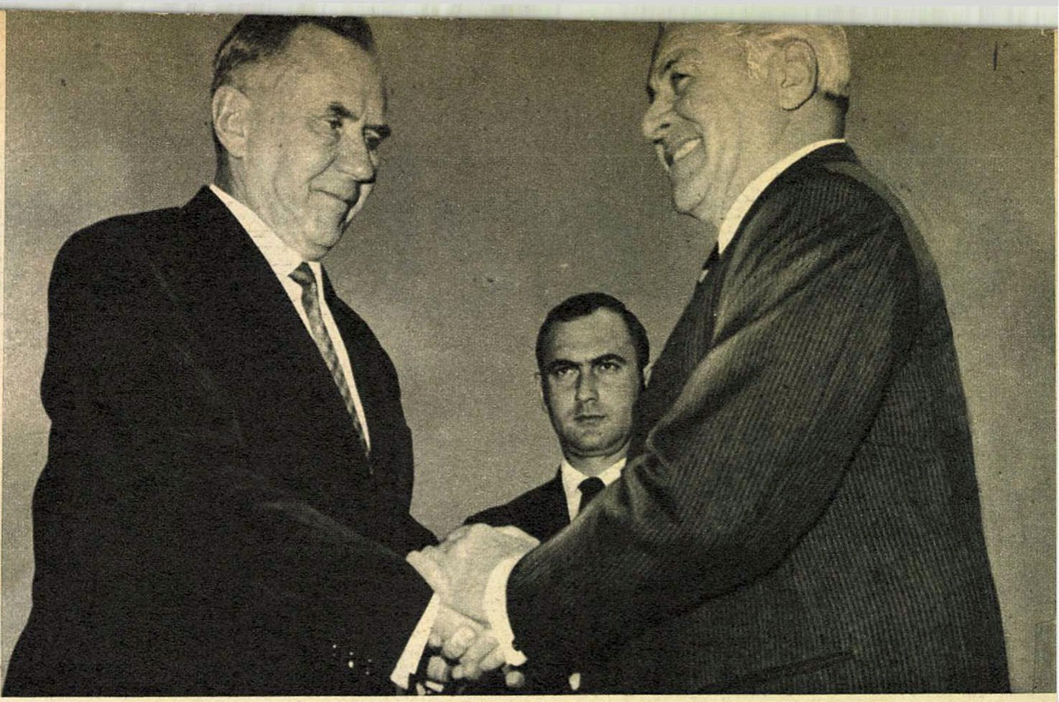

CU SENTIMENTE PRIETENEȘTI ȘI OSPITALITATE TOVĂRĂȘEASCĂ, POPULAȚIA CAPITALEI A PRIMIT LUNI PE SOLII POPORULUI SOVIETIC — DELEGAȚIA DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALĂ A UNIUNII REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE, CONDUSĂ DE A.N. KOSÎGHIN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL U.R.S.S., MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL P.C.U.S., CARE, LA INVITAȚIA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI A GUVERNULUI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, A ÎNTREPRINS O VIZITĂ OFICIALĂ DE PRIETENIE ÎN ȚARA NOASTRĂ.

LA AEROPORTUL INTERNAȚIONAL BUCUREȘTI-OTOPENI OASPEȚII AU FOST ÎNTÎMPINAȚI DE TOVARĂȘII ION GHEORGHE MAURER, PAUL NICULESCU-MIZIL, GHEORGHE PANĂ, GHEORGHE RĂDULESCU, ILIE VERDEȚ, EMIL DRĂGĂNESCU, IANOȘ FAZEKAS, DUMITRU POPA, LEONTE RĂUTU, IOSIF BANC, MIHAI GERE, ION IONIȚĂ PRECUM ȘI DE MIHAI MARINESCU ȘI ION PĂȚAN, VICEPREȘEDINȚI AI CONSILIULUI DE MINIȘTRI, CORNELIU MĂNESCU, MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE, TEODOR MARINESCU, AMBASADORUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ.

VIZITA DELEGAȚIEI SOVIETICE ÎN ȚARA NOASTRĂ SE ÎNSCRIE ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII CONTINUE A RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE MULTILATERALĂ ROMÂNO-SOVIETICE. NOUL TRATAT DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ, SEMNAT ÎN ACESTE ZILE LA BUCUREȘTI, CONSFINȚEȘTE PRINCIPIILE CARE STAU LA BAZA ACESTOR RELAȚII: AJUTORUL FRĂȚESC, AVANTAJUL RECIPROC, RESPECTAREA SUVERANITĂȚII ȘI INDEPENDENȚEI NAȚIONALE, EGALITATEA ÎN DREPTURI, NEAMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE.

PRETUTINDENI TRĂIESC COPIII

1

Clubul tinerilor cosmonauți de la Palatul pionierilor din Moscova este vizitat zilnic de peste 200 de copii fermecați de zborurile în cosmos. Numeroasele cercuri existente în club îi inițiază în toate tainele acestor zboruri. Roata imponderabilității, oglinda lui Baran, rampa de lansare, sau mica centrifugă nu mai sînt niște necunoscute. Nu de puține ori, în timpul antrenamentelor, membrii clubului sînt asistați și îndrumați chiar de cosmonauți (foto 1).

Ce poate fi mai frumos pentru acești mici pasionați ai desenului, decît să-și aștearnă gîndurile pe hîrtie cu ajutorul culorilor. Natura orașului natal, preocupările părinților, jocurile pline de voioșie, iată doar cîteva din noianul de motive care-i inspiră pe acești copii leningrădeni (foto 2).

Încă din primele zile ale vacanței de vară, lacul Șarbaș din apropierea Sverdlovscului este asaltat de o adevărată flotilă. E flotila pionierilor care vin aici să-și petreacă vacanța în aer liber, navigînd pe întinderile liniștite ale lacului, străbătînd potecile pădurilor, cercetînd fauna și flora împrejurimilor pitorești ale orașului din inima Uralului (foto 3).

Un mănunchi de flori proaspete, culese din poienile însorite ale pădurilor — iată modestul omagiu al acestor copii adus la monumentul pionierului-erou Pavlic M rozov, despre fapte căruia au aflat de la p rinții și frații lor mai m (foto 4).

3
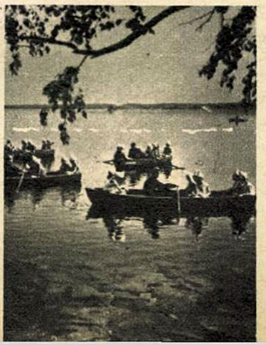

senzaţie în lumea SCAFANDRILOR?

DA! SPUN CUTEZĂTORII PREZENTÎND «CLUBUL SCUFUNDĂTORILOR» din CONSTANŢA

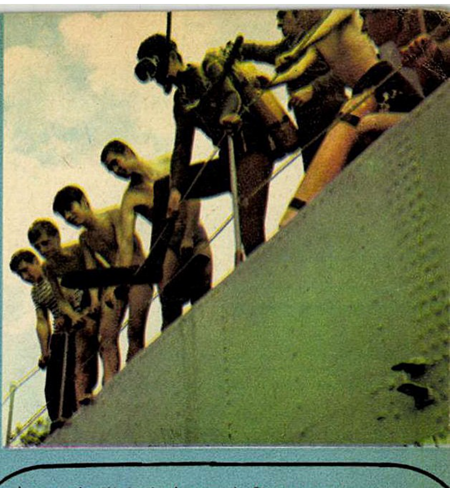

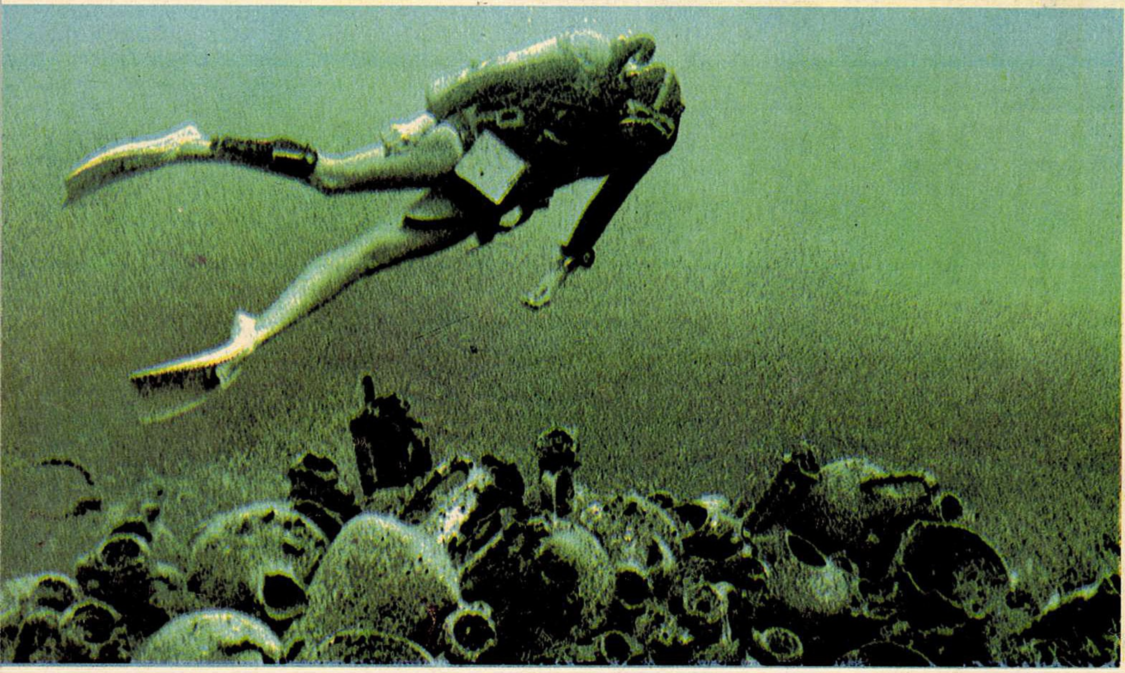

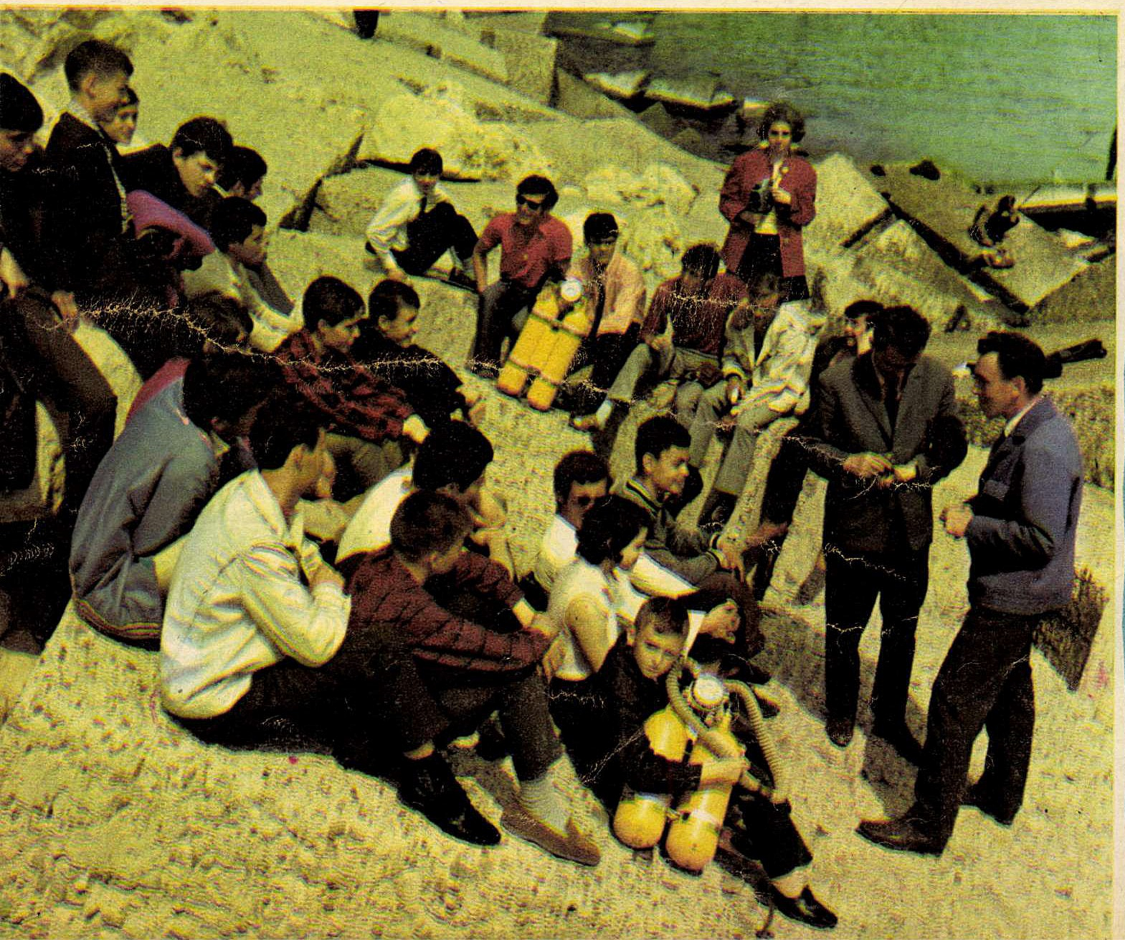

I-am simțit iuțind pasul. Plecaserăm de zece minute de la sediul clubului, și-n tot timpul drumului, dialogul vioi purtat între membrii grupului fusese cu regularitate marcat de aceleași invariabile întrebări: «*Ai luat labele?*», «*Busola e la tine?*», «*Unde ai pus cuțitul?*», «*Ai verificat presiunea în butelii?*». Își «serveau» replicile cu viteza mingii de ping-pong și încercau să-și impună o sobrietate categoric refuzată de bucuria pe care le-o citeam în ochi. Cînd am ajuns pe dig erau așteptați de o ceată cel puțin la fel de numeroasă ca aceea pe care o «recrutaseră» străbătînd străzile orașului. Au coborît pe blocurile masive de piatră cu siguranța unor încercați alpiniști, s-au dezbrăcat cu mișcări febrile, și, imediat echipați în costumele colorate de cauciuc, s-au grupat în semicerc, în jurul celui care le-a insuflat marea pasiune pentru tainele adîncurilor, căpitanul Constantin Scarlat.

Cîteva cuvinte despre tema ședinței și apoi... în apă.

«Clubul scufundătorilor» din Constanța, singurul din țară, și-a deschis porțile în noiembrie 1969. Douăzeci de tineri «contaminați» de inepuizabilul entuziasm al unuia dintre cei mai experimentați scufundători autonomi din țară, și ne gîndim la același Constantin Scarlat — 5 000 de ore imersiune! — porniți să smulgă din misterele pe care, îndărătnică, Marea Neagră le mai păstrează. Astăzi sînt două sute. De la Nicolae Topală (10 ani), Paul Galin (13 ani), Adrian Rudi (14 ani), Ștefan Postolache (14 ani), Alexandru Cănănoiu (14 ani), Nicușor Ciortan (15 ani) la «bătrînii» Radu Nicolae, Mihai Marinescu, Ion Bică, Paul Babencu, Gheorghe Pelmuș, nici unul trecut de 25 de ani. Au reușit la examenul de admitere — evident, probă de înot — cu calificativul «foarte bine» și ca să ajungă la scufundările libere de astăzi au respectat cu strictețe programul de pregătire: reguli de scufundare, orientare sub apă, navigație sub apă, folosirea materialului de scufundare — toate teoretic! plus, mult-așteptatele antrenamente la bazinul din Mangalia.

Asistăm la una din scufundări și, fermecați de eleganța baletului subacvatic ce se oficiază sub ochii noștri, încercăm un sentiment de admirație pentru dezinvoltura cu care acești bravi cutezători pășesc într-o lume pe care astăzi încă o mai acceptăm ca... lume a tăcerii.

«Îi vom primi cu multă bucurie pe toți cei care, trecînd prin Constanța, vor să afle mai mult despre activitatea noastră» — ne-au spus ei la despărțire. Și ne grăbim să transmitem această invitație tuturor cititorilor revistei noastre, convinși fiind că, mulți dintre voi vă veți nota pe agenda vacanței și o vizită la prietenii voștri de la «Clubul scufundătorilor» — Constanța.

RADU F. ALEXANDRU

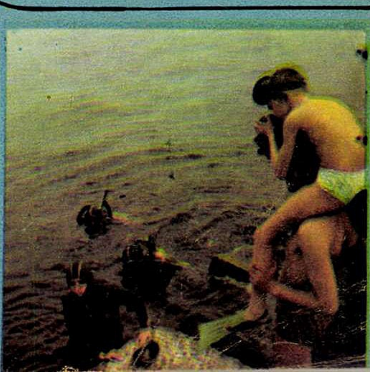

VARA pionierească

În vizită la DELFIN '70

Catargul și corturile se zăresc de departe. Lacul e imens, liniștit, primitor. Se numește Nuntaș și este așezat la vreo 6 kilometri de comuna ce poartă același nume. Lacul este un bun prieten pentru copiii care își petrec pe malul lui cîte șase zile de neuitat ale verii. E o tabără. «Delfin'70»! unde băieții și fetele învață să înoate, fac plajă, cercetări subacvatice și... intră și în tainele bucătăritului. Dar să-i urmărim mai îndeaproape, să ne oprim la tabăra celor 8 corturi, ai căror primi oaspeți au fost pionierii din Istria, iar acum au sosit în schimbul lor treizeci de fete și băieți din comuna Nuntaș. Dis-de-dimineață micii meteorologi iau temperatura apei, a aerului, temperatura din corturi, urmăresc răsăritul soarelui, iar după-amiaza, apusul. Grupa fizico-chimiștilor determină salinitatea apei, rezistența unor săruri, concentrația de sulf... Nu mai puțin interesant pare să fie meciul de fotbal cu echipa din Tariverde, sau vizita făcută la Istria, sau focurile de tabără din fiece seară,însoțite de lansarea mini-rachetelor cu... broaște. Și nu mai puțin interesant e să strîngi plante medicinale, să cînți, să dansezi în tabără. Și nu mai puțin interesant e — după cum ne mărturisește Cezar Ciumoiu, «șeful pazei», să stai de pază noaptea din două în două ore, sau — după cum mărturisește Maria Dinu, «bucătăreasa-șefă», Rema Cioară, «ajutorul de bucătar» — să-ți gătești mîncarea în tabăra cu autoservire. Aici, la ei, auzi păreri despre cele mai minunate clătite din lume, sau cea mai formidabilă ciorbă pescărească...

Oare ce poate fi mai interesant în această tabără din județul Constanța? Învățarea înotului, autoservirea, experiențele meteorologice, serile în jurul focului de tabără... E greu de precizat.

ECATERINA BOKOR

Nu m-aș plictisi...

Dacă mi s-ar oferi acum posibilitatea să-mi petrec această vacanță mare împreună cu pionierii și școlarii dintr-o localitate, la libera mea alegere, aș opta categoric pentru Pătîrlagele. Poate și pentru împrejurimile pitorești ale acestei mari comune de pe frumoasa vale a Buzăului, dar mai ales pentru că știu că nu m-aș plictisi nici o clipă.

Nu m-aș plictisi, pentru că tot timpul aș avea de ales dintr-o mulțime de activități, una mai interesantă decît alta. Multe zile mi le-aș petrece împreună cu cei 640 de pionieri veniți din tot județul (în 8 serii a cîte 80 fiecare) în tabăra organizată la Liceul din localitate. Aș bate mingea cu ei, aș merge în drumeții și excursii, aș participa la reuniunile lor, aș face plajă pe nisipul fin al rîului. Și n-aș scăpa în nici un caz prilejul să iau parte la cercetările grupului de geologi amatori, care răscolesc pămîntul de pe valea Sibiciului, căutînd chihlimbar în niște locuri unde un bătrîn a descoperit recent o bucată de peste 4 kg din această piatră semiprețioasă. Despre această piatră se zice că-i cea mai mare din lume. Și poate că i-aș însoți și pe etnografi în vizita lor «de lucru» la frumoasa mănăstire din apropiere, și pe geologi și geografi care și-au propus să studieze recentul lac de la Tabla Buții, format prin alunecarea unui munte, și pe istorici, care au hotărît ca în vara aceasta să dezlege misterul unei pietre, descoperite la Valea Lupului, pe care sînt săpate aceste cuvinte: «Aici se învață istoria patriei». Și dacă s-ar întîmpla cumva să mă satur de prea mult umblat pe cărările dealurilor și munților din împrejurimi, m-aș opri să le dau o mînă de ajutor celor care strîng cele 1500 de kilograme de plante medicinale, precum și «brigăzilor» formate dintre cei mai voinici care s-au oferit să lucreze pe șantierul tineretului de la Păltineni, pentru reconstrucția căii ferate ruptă de apă...

C.D.

RECENT, S-AU DECERNAT PREMIILE PE 1970 ALE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, PENTRU CELE MAI VALOROASE CREAȚII ÎN DOMENIUL LITERATURII PENTRU COPII.

REDACȚIA «CUTEZĂTORII» FELICITÎNDU-I PE AUTORII PREMIAȚI — PRINTRE CARE SE AFLĂ ȘI DISTINȘI COLABORATORI AI REVISTEI NOASTRE — LE-A ADRESAT URMĂTOAREA ÎNTREBARE: «DE CE AȚI SCRIS ACEASTĂ CARTE?»

IATĂ RĂSPUNSURILE.

REPORTER
CLUB
CUTEZĂTORII

Autografe pentru CUTEZĂTORII

GABRIELA MELINESCU:

(Premiul «Albatros» pentru cartea «Catargul cu două corăbii»)

«Dragi copii, cînd am scris această carte mi-a venit să fug în recreație. Asta i se poate întîmpla și unui profesor, cît de serios ar fi; îi vine în mijlocul unei ore să fugă cu catalog cu tot în recreația lui. Eu am fugit în recreație în timpul unei ore din care nu se putea pleca practic: erau note de pus și elevi de ascultat. Am avut norocul să nu întîlnesc pe coridoarele școlii pe nimeni și pînă la sunarea clopoțelului, adică pînă la adevărata recreație, am avut discuții cu literele și propriile noastre cuvinte. Nu m-am liniștit decît cînd am deschis și am citit cartea terminată, am văzut și ilustrațiile extraordinarei mele prietene Rodica Prato, gata tipărite și multiplicate în sute și sute de exemplare.

Cu o mînă tremurătoare am luat această carte pe care o consider un crin și vi l-am dăruit vouă, rugîndu-vă să mă considerați un fost copil. Așa a fost. Mi-a venit să fug în recreație. Credeți-mă».

*

MIRCEA SÎNTIMBREANU:

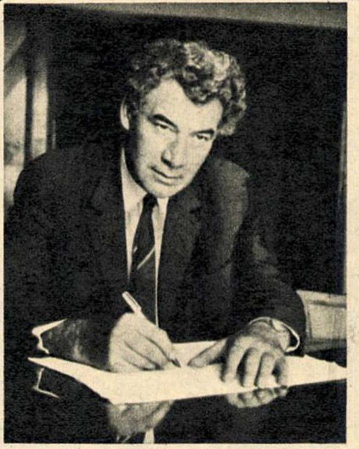

« Schițele vesele» mi-au adus numeroase bucurii. De fapt, 25. Cîte o bucurie de fiecare schiță. Ce-i drept, așteptate circa 20 de ani, căci ele au început a fi scrise o dată cu prima mea oră de profesorat. Personal, consider aceste schițe o biografie a catedrei mele, în măsura în care fiind profesor am rămas și copil. Și nu numai alături de ei. Socotesc premiul acordat un gest grațios al colegilor mei dintotdeauna, copiii.»

*

OVIDIU ZOTTA:

Doi prozatori: Mircea Sîntimbreanu (Premiul «Cravata roșie» pentru cartea: «Schițe vesele») și Ovidiu Zotta («Premiul special al juriului» pentru cartea «Toți băieții sînt răi, toți băieții sînt buni»)

«Vreme îndelungată, pe cînd eram elev, am urmărit o ciudată operațiune: înainte de începerea orei, cineva din clasă, premiantul nr. 1, trăgea o linie verticală pe tablă, scriind în stînga «buni» și în dreapta «răi». În aceste rubrici avea să fie scrisă soarta noastră. Cine ședea «cu mîinile la spate și privea drept înainte» era scris, fericitul, pe coloana din stînga. Nechibzuiților care aveau ceva de vorbit sau se amuzau într-un fel oarecare le era hărăzită coloana «răilor». Și altceva: zadarnic ședea Cutare smerit. Socotitorul virtuților noastre, știindu-l de obicei neastîmpărat, credea că acum joacă teatru, și de aceea tot la «răi» îl trecea! Mai tîrziu. mi-am dat seama că așa se întîmplă și în alte situații, la toate vîrstele. Am scris romanul «Toți băieții sînt răi, toți băieții sînt buni» pentru a dovedi modestul adevăr că putem fi, în același timp, adorabili și urîcioși; fermi și nehotărîți; energici și pasivi; drepți și părtinitori — pe scurt, și răi, și buni! Depinde de împrejurări și de interesele celui care ne judecă.»

*

MARIUS ROBESCU:

(«Premiul «Cutezătorii», pentru cartea «Mușuroiul»)

«Vor fi pe lume cărți pe care oamenii mari nu au voie să le citească. Dacă totuși încearcă s-o facă pe ascuns, undeva, într-un pod, o dată prinși să fie pedepsiți de copii. Cu toate că, sînt sigur, oamenii mari au exact aceleași probleme. Nu vorbesc ei despre dragoste, despre patriotism și despre fericire? Tot ei, cei mari, cînd sînt autori se prefac a-și aminti copilăria. Dar un copil mi-a povestit, foarte amănunțit, întîmplări de pe vremea cînd era adult. Poate că încurca lucrurile destul de rău băiatul acela, fiindcă la doisprezece ani îl citea pe Dostoievski. Iar un stimabil profesor de matematică, englez pe deasupra, se fandosea ca o fetiță descriindu-mi-o pe Alice, prietena lui. Oare Lewis Carroll l-ar fi putut înțelege pe Dostoievski?»

*

DUMITRU M. ION:

(Premiul «Orizont» pentru cartea «Farfuriile zburătoare»).

«Aș fi vrut să nu vă spun nimic și să vă văd pe toți deodată și să ne înțelegem dintr-un surîs, sau printr-un semn care v-ar fi plăcut vouă și astfel să ne împrietenim și să ne iubim. Voi m-ați fi iubit nespus de mult și v-ați fi înecat în lacrimi de rîs ascultînd întîmplările prietenilor voștri: Sir și Mariove și ale farfuriilor. Vă promit o carte nouă în care să rîdeți în hohote de nemaipomenitele întîmplări de pe «Planeta farfuriilor zburătoare».

*

IORDAN CHIMET:

(Premiul «Cosînzeana» pentru cartea «Cîte-o gîză, cîte-o floare»)

«De ce am scris cartea «Cîte-o gîză, cîte-o floare»? Pentru că iubesc copilăria și orice voi face în viață, vor exista întotdeauna momente cînd mă voi reîntoarce la ea. Nu numai ca un om mai mare care vine ca oaspete, ci ca un om care și-a păstrat — sper, cîte ceva din sufletul copilului care a fost odinioară.

Socotesc că una din sarcinile literaturii (și a artei în general) este de a cere oamenilor să nu-și sacrifice puritatea copilăriei, să nu-și sacrifice candoarea ei».

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

2

Vacanțele unui tînăr liniștit

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU**
Desene: **PUIU MANU**

Rezumatul capitolului precedent: Membrii echipajului «Arcașii lui Decebal» pun mîna pe un porumbel voiajor care venea dinspre munți, avînd legată de picior o cutiuță. Încercînd s-o deschidă, conținutul acesteia arde în contact cu aerul. Totuși reușesc să deslușească cuvîntul «Dochiei». Bănuind că cineva s-a amestecat în planurile lor, expediționarii hotărăsc să pornească imediat la drum.

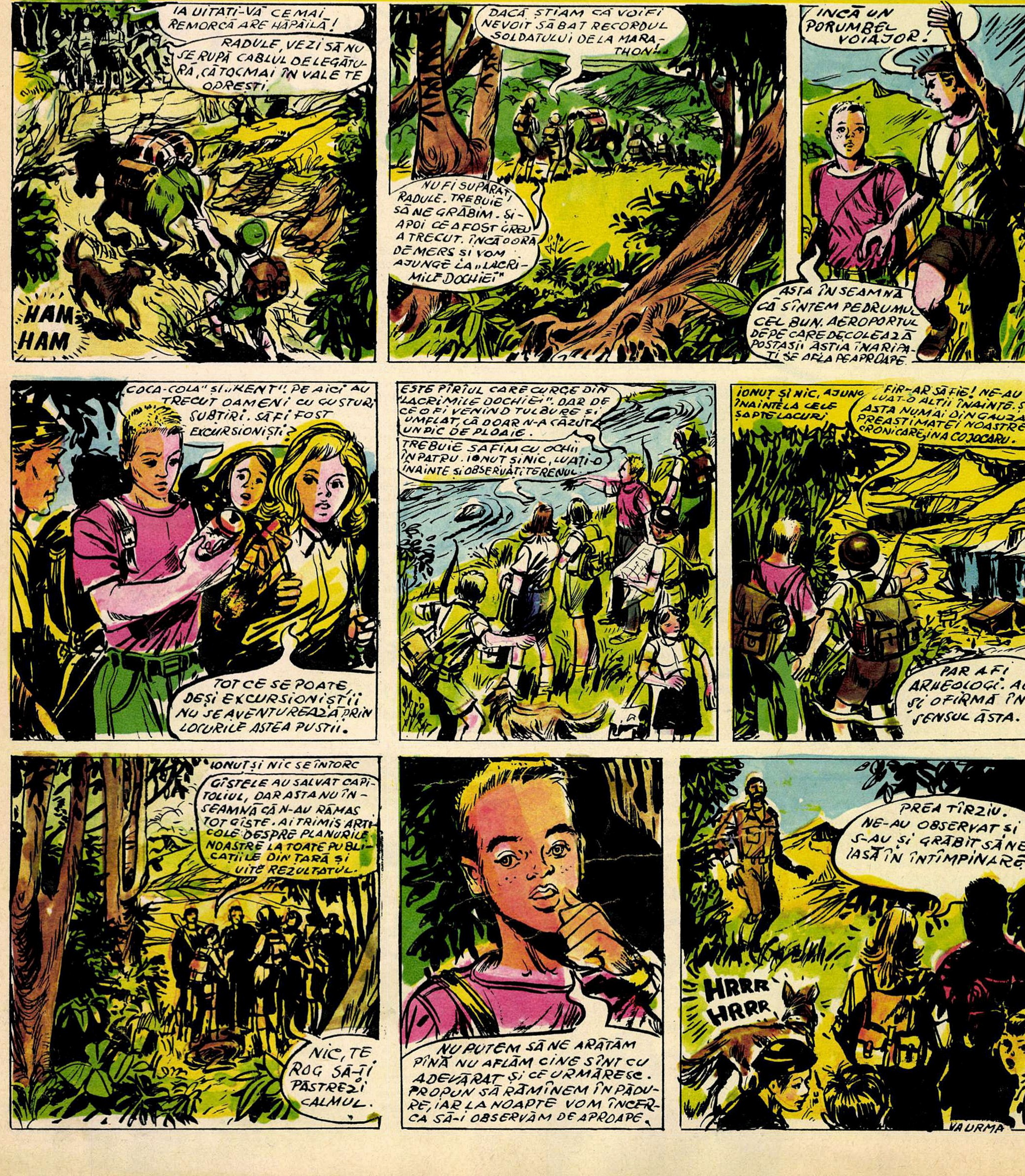
IA UITAȚI-VĂ CE MAI REMORCĂ ARE HĂPĂILĂ!
RADULE, VEZI SĂ NU SE RUPĂ CABLUL DE LEGĂTURĂ, CĂ TOCMAI ÎN VALE TE OPREȘTI.
HAM HAM
DACĂ ȘTIAM CĂ VOI FI NEVOIT SĂ BAT RECORDUL SOLDATULUI DE LA MARATHON!...
NU FI SUPĂRAT, RADULE. TREBUIE SĂ NE GRĂBIM. ȘI-APOI CE A FOST GREU A TRECUT. ÎNCĂ O ORĂ DE MERS ȘI VOM AJUNGE LA „LACRIMILE DOCHIEI"
ÎNCĂ UN PORUMBEL VOIAJOR!
ASTA ÎNSEAMNĂ CĂ SÎNTEM PE DRUMUL CEL BUN. AEROPORTUL DE PE CARE DECOLEAZĂ POȘTAȘII ĂȘTIA ÎNARIPAȚI SE AFLĂ PE APROAPE.
COCA-COLA" ȘI „KENT"! PE AICI AU TRECUT OAMENI CU GUSTURI SUBȚIRI. SĂ FI FOST EXCURSIONIȘTI?
TOT CE SE POATE, DEȘI EXCURSIONIȘTII NU SE AVENTUREAZĂ PRIN LOCURILE ASTEA PUSTII.
ESTE PÎRÎUL CARE CURGE DIN „LACRIMILE DOCHIEI". DAR DE CE O FI VENIND TULBURE ȘI UMFLAT, CĂ DOAR N-A CĂZUT UN PIC DE PLOAIE.
TREBUIE SĂ FIM CU OCHII ÎN PATRU. IONUȚ ȘI NIC, LUAȚI-O ÎNAINTE ȘI OBSERVAȚI TERENUL.
IONUȚ ȘI NIC, AJUNG ÎNAINTE LA CELE ȘAPTE LACURI
FIR-AR SĂ FIE! NE-AU LUAT-O ALȚII ÎNAINTE. ȘI ASTA NUMAI DIN GAUZA PREASTIMATEI NOASTRE CRONICARE, INA COJOCARU.
PAR A FI ARHEOLOGI. AU ȘI O FIRMĂ ÎN SENSUL ĂSTA.
IONUȚ ȘI NIC SE ÎNTORC
GÎȘTELE AU SALVAT CAPITOLIUL, DAR ASTA NU ÎNSEAMNĂ CĂ N-AU RĂMAS TOT GÎȘTE. AI TRIMIS ARTICOLE DESPRE PLANURILE NOASTRE LA TOATE PUBLICAȚIILE DIN ȚARĂ ȘI UITE REZULTATUL.
NIC, TE ROG SĂ-ȚI PĂSTREZI CALMUL.
NU PUTEM SĂ NE ARĂTĂM PÎNĂ NU AFLĂM CINE SÎNT CU ADEVĂRAT ȘI CE URMĂRESC. PROPUN SĂ RĂMÎNEM ÎN PĂDURE, IAR LA NOAPTE VOM ÎNCERCA SĂ-I OBSERVĂM DE APROAPE.
PREA TÎRZIU. NE-AU OBSERVAT ȘI S-AU ȘI GRĂBIT SĂ NE IASĂ ÎN ÎNTÎMPINARE.
HRRR HRRR
VA URMA

Simion
cel de fiecare zi

Povestire
de
CORNEL
BUZINSCHI

Desen
de
DUMITRU
RIȘTEA

Sta la geam și ochii lui străbăteau drumul, peste linia plopilor piramidali, treceau Rîul Repede, lunca, pînă la dealuri.

Acesta era drumul Soarelui.

Băiatul nu se îmbrăcase. Numai în pijama, la fereastră, aștepta ca el să răsară.

Lumina dinaintea răsăritului e vînătă. Între dealuri, s-a ivit o linie roșie. Frigul dimineții l-a ocolit pe Simion o vreme. Vîntul de apă se strecura pe nesimțite printre nasturii descheiați. Cînd se dezlipi de pervaz, înțepături nenumărate îi îndoiau genunchiul. Se așeză pe scaun. Furnicăturile din picior trecură în podea și lucrurile din cameră își încălziră deodată contururile. Își întoarse capul, și Simion era în fața Soarelui, care răsărise dintre două vîrfuri de deal, rotund și roșu. Dar Soarele își făcea răsăritul în fiecare dimineață și băiețașul se gîndi că și mîine poate să-l întîlnească. Trebuie să fie mai prevăzător și are să vadă tot.

Își aminti de ce se sculase. Își îmbrăcă pantalonii scurți, de doc albastru. Din dulap, luă punga unde ținea proviziile veveriței: miejii de nucă.

Deschise ușa de la cameră încetișor, pășind în vîrful picioarelor;să nu fie auzit. La cealaltă ușă se opri. Ascultă. Apăsă clanța. În cameră se mai păstra aerul, cu toate mirosurile lui, de aseară. Ocoli mobilele și ușa din lemn și sticlă alunecă din balamale.

Era în balcon.

Aici, printre ghivecele cu flori ale mamei, își avea veverița căsuța.

Într-o zi, tatăl a venit cu ea și i-a spus:

— De dimineață trebuie să te scoli. Să ai grijă să nu-i lipsească nimic. Altfel îi dau drumul, vezi, în pădurea de acolo.

— Văd, zise băiețașul.

— Tocmai acolo, mai spuse tatăl.

— Bine. Am să am grijă. În fiecare dimineață.

Veverița se băgase într-un colț și-l privea cu ochi speriați. Era doar un pui. Tatăl, cu pașii lui mari, plecă.

Băiețașul, de atunci, avea grijile lui dis-de-dimineață.

Soarele umpluse pămîntul cu lumina lui, dar Simion uitase de el. Trecuse spre capătul balconului și privea neliniștit ușa cuștii dată în lături: doar aseară, știa bine, el a închis-o. Veverița nicăieri.

Căută pe după ghivecile cu flori și răsturnă unul, dar supărarea băiețașului era atît de mare încît îl lăsă așa.

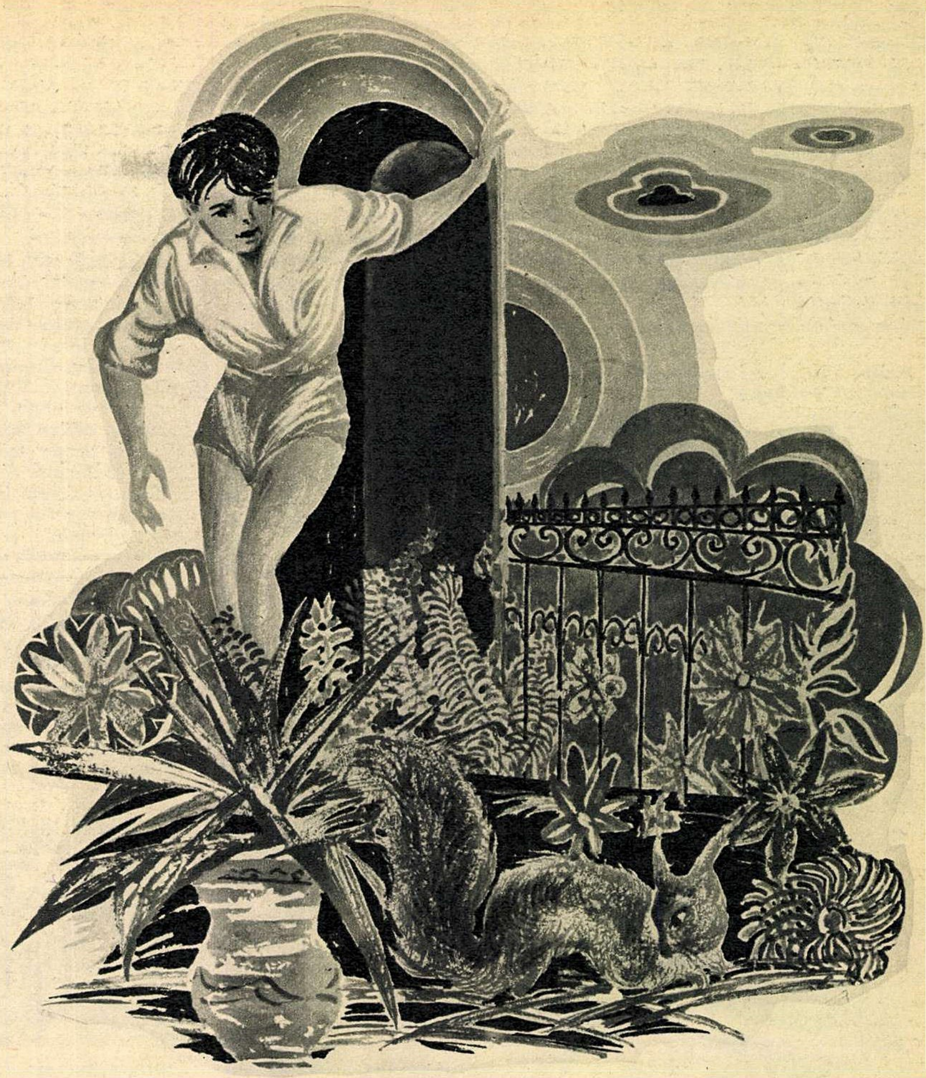

Privi jos, peste balustradă, unde era copacul. Răchita a pus-o singur, după ce-a primit veverița. Voia ca veverița lui să aibă unde se juca, atunci cînd se va face mare. Avea frunze palide răchita în lumina dimineții. Nu primise încă puterea plină a pămîntului.

Simion coborî în fugă. Traversă strada și intră pe cîmpul care ducea spre malul Rîului Repede. Teama că n-o va găsi își făcea loc și, cu fiecare pas, devenea certitudine, iar iarba-i spăla picioarele cu rouă. Ochii lui căutau prin vîrful plopilor boțul de blană roșcată. Singure, frunzele plopilor se răsuceau lovindu-se într-o continuă larmă.

Privirile lui făcură același drum pe care venea Soarele din răsărit, unde era pădurea. O clipă i se păru că vede un punct mișcîndu-se tocmai în locurile acelea. Curînd, acolo ceva se ridică. Pasărea se înălță către Soare. Dar băiețașul nu înțelegea cum de trecuse veverița apa și se gîndea la ce i-a spus tatăl. Se așeză pe o piatră privind apa. Sentimentul de vină, încă neclar, îl încerca și voia să plîngă, să-l scoată din el, dar din ce în ce i se contura mai precis.

Ziua aceea trecu și pînă la urmă el uită.

*

Simion aștepta noaptea.

De dimineață, gîndul lui crescuse și dacă-l uitase de cîteva ori, băiețașul încercase și alte jocuri, împreună cu prietenii lui.

La al doilea etaj era și Radu, cunoștință veche, dinainte de a se construi blocurile. De atunci, lumea străzii înguste, cu case sprijinite una în alta și îmbătrînite a dispărut. Amintirile băiețașului lunecau iuți, ca valurile Rîului Repede. Simion se trezi în seninătatea dimineții, și pentru el, fiecare zi începea nouă, plină de neprevăzut. Gîndul lui era de aseară și nu-și îngădui să-l uite, pentru că dimineața se trezise cu el și toată ziua s-a întors spre el, păstrîndu-l pînă la venirea nopții — atunci cînd se va duce să culeagă stelele.

Soarele se trăgea greu dincolo, în partea unde orașul se oprea la poalele dealului. Și cînd îi va veni vremea, se va rostogoli dincolo, iar cerul se va lăsa jos, deasupra orașului, cu toate stelele. Soarele avea drumul lui de o zi, cunoscut de băiat.

Ziua aceea trecea tare anevoie. Simion aștepta noaptea și nădăjduia că de acum e timpul ei. Chiar aprinse becul, grăbindu-i apropierea, dar mai trecu timp pînă veni cu adevărat.

Întîi răsări o singură stea. Trebuia să aștepte. După ce mîncă, se strecură afară. Erau toate așa cum le dorea — toate stelele.

Cînd ajunse în stradă, Simion nerăbdător o luă la fugă spre locul unde Rîul Repede făcea un cot. Aici valurile se liniștеau și o piatră, băgată în mal, te ajuta să stingi fața apei, întunecată și adîncă. Simion căuta una mai apropiată, mai luminoasă — o singură stea. Apa îi cuprinse palmele și umbra băiețașului trecu într-o parte. Cînd strînse pumnul, steaua se făcu stropi — o luase adîncul. Își privi palmele ude, iar apa se liniști și stelele una cîte una își luară locul. Dar nu putea să renunțe. Palmele i se furișau și apa iar se zbătu între pumni și o vreme stelele iar n-au mai fost. Singură, umbra nu se îndepărta, venea după el, în orice mișcare, imitîndu-l. Dar băiețașul îi știa felul. Își strînse genunchii în mîinile încolăcite și se lăsă pe spate, atît cît să vadă cerul. Stelele stăteau sus și doar acolo, în apă, îi erau aproape și el venise să le prindă: «...una, două trei...» Dar apa îi zvîcnea în urechi mersul ei, și tîrziu plecă spre casă privindu-și palmele goale pentru că toate stelele rămăseseră **acolo,** sus.

EXCURSIE PE GLOB

Prin ȚARA DIMINEȚILOR LINIȘTITE

București — Phenian. O călătorie de aproape 12 000 kilometri, la capătul căreia deslușim, de la înălțime, contururile trase parcă de peniță, ale Peninsulei Coreene. Mările înconjurătoare trimit spre țărm reflexe argintii. Cu harta în față, aflăm linia ce desparte țara socialistă din nord de teritoriile neeliberate încă, de la sud de paralela 38°. Renașterea miraculoasă, din propriile lor ruine, a teritoriilor de la nord de paralela 38° a fost posibilă numai datorită rînduielilor socialiste, care își găsesc expresia în viața pașnică și constructivă a Republicii Populare Democrate Coreene.

Iată-ne zburînd deasupra Phenianului. Cîteva clipe mai tîrziu, prietenii coreeni ne întîmpină cu flori și cu salutul lor de bunețe: «*Anio hașimnica*» (Bună ziua!). Încă din drumul de la aeroport spre centrul Capitalei, am putut admira filigranul caselor cu acoperiș de pagodă, înșirate de o parte și de alta a șoselei.

Străbătînd, în zilele următoare, această țară ospitalieră și pitorească, aveam deseori impresia că, în anumite regiuni, ne aflăm undeva pe Valea Prahovei sau în zona dealurilor subcarpatice. Aproape trei sferturi din teritoriul Coreei de Nord este ocupat de înălțimi ce nu depășesc 500—600 metri, deși mai fiecare dintre ele poartă aici denumirea de... munte. Dar munții adevărați ai țării (Muntele Maiktusan, Kaumgang, vîrful Kwanmo Cong) domină peisajul, conferindu-i un plus de frumusețe. Munții aceștia, mari și mai pitici, mările bogate în «rezerve» de pește, plante comestibile și alte resurse, dar mai ales pămînturile fertile ale țării constituie adevăratul tezaur economic al Coreei socialiste la care se adaugă miinile de aur ale constructorilor ei, vestiți prin hărnicia și perseverența lor.

În această țară, nici o palmă de pămînt nu rămîne nevalorificată. La Phenian sau la Hamhîn, la Kaisung sau la Wonsan, ultima casă din oraș este, invariabil, învecinată cu primele terenuri cultivate. Economia de pămînt este atît de severă, încît cîmpurile de orez se întind de-a lungul a zeci și sute de kilometri alături de șosea, despărțite fiind de banda carosabilă doar prin cîțiva centimetri. Și așa, pas cu pas, cîmpia înaintează în mare. În același timp, patruzeci de mii de canale împing apa spre cîmpuri și livezi, dar și spre înălțimi de sute de metri.

Cu o climă temperată, asemănătoare celei din România, «Țara dimineților liniștite» este, de fapt, o imensă grădină botanică în care plantele subtropicale cresc alături de cele indigene. La Phenian — capitala țării, în care trăiesc peste un milion de locuitori, vizitatorul este întîmpinat pretutindeni, alături de construcțiile de blocuri și edificii, de spații verzi și parcuri ce se întind de-a lungul rîurilor Tedongan și Podongan, urcă pe colina Morambon sau străjuiesc arterele largi de circulație cu mai multe benzi.

Pe colina Mansundai din centrul orașului se înalță impresionanta statuie Cenllima — calul înaripat care, după legendă, ar străbate 400 km pe zi. Purtînd un muncitor și-o țărancă, el se avîntă spre înălțimi, simbolizînd inițiativa creatoare, spiritul de muncă însuflețită ale întregului popor coreean. De pe colină poate fi admirată întreaga panoramă a orașului. Nu departe, fluviul Daidon și rîul Bonton conturează dealuri pitorești. Pot fi admirate poarta Daidon, pavilionul Rionvan, Teatrul Mare, toate construite în stil național. În apropiere se află un imens parc al tineretului, în mijlocul căruia se află

Pentru carnavalul care va începe în curînd, fetele și-au pregătit cele mai frumoase podoabe.

Ultima oră de clasă în anul școlar. Peste cîteva clipe, vacanța.

Instantaneu într-unul din numeroasele cămine pentru copii.

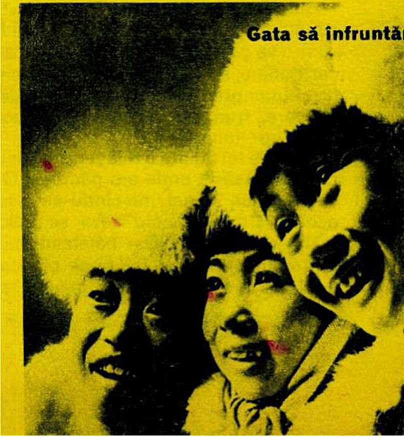

Gata să înfruntă

Im ionantă, statuia «Cenllima», calul înaripat — simbol al Coreei noi.

amenajat un lac în formă de lotus şi numeroase havuzuri.

Dar trăsătura caracteristică a oraşului este tinereţea lui. Copiii şi tineretul sînt omniprezenţi, activi şi entuziaşti. Pe Pak Te Huîn, elev în clasa a V-a de liceu, l-am întîlnit la Galeriile de artă naţională. Cu ajutorul însoţitorului nostru am intrat în vorbă cu el. L-am întrebat dacă a auzit de România. Ştia, fireşte, că România este o ţară prietenă cu Coreea, că acolo trăieşte un popor care i-a ajutat pe coreeni în anii războiului şi în anii reconstrucţiei. «Îmi place România!» — ne-a spus la despărţire.

La observatorul astronomic al Palatului pionierilor din Phenian (o clădire monumentală, una din cele mai frumoase din oraş), am întîlnit un grup de băieţi foarte ocupaţi: studiau Luna. Copiii ne oferă o surpriză: sala se întunecă şi, printr-o simplă apăsare de buton, bolta se roteşte deasupra noastră. La microfon, un glas emoţionat anunţă: «Atenţiune, în această clipă ne aflăm sub cerul României».

Spuneam că «Ţara dimineţilor liniştite» este o adevărată grădină botanică, cu o floră variată şi interesantă. Planta cea mai populară şi cea mai preţioasă este aici inzamul,supranumit şi «rădăcina vieţii» sau «iarba de viaţă lungă». În jurul ei, a puterii ei aproape miraculoase de a vindeca şi întări, s-au ţesut numeroase poveşti şi legende.

I-am vizitat pe cultivatorii de inzam din zona Kai-Sung.

Aşezaţi comod pe perne, în jurul unei mese scunde, ascultăm ce ni se povesteşte. Aflăm că, datorită forţei sale neobişnuite, din rădăcina de *inzam* se prepară medicamente întăritoare pentru copii şi bolnavi (renumita băutură «jen-şen»), creme cosmetice. Planta fiind foarte gingaşă şi anevoie cultivabilă (cere peste 370 de lucrări pe an), recolta de rădăcini folosibile se obţine abia în al şaselea an. De aceea, produsele din inzam — foarte căutate — sînt şi scumpe.

*

Ne-am luat rămas bun de la ospitalierele noastre gazde la o masă în stil naţional. În locul beţişoarelor — cu care, deşi am încercat, n-am prea reuşit să mîncăm — am primit tacîmuri obişnuite. O masă coreeană încîntă privirile atît prin frumuseţea coloritului, prin arta cu care sînt prezentate preparatele, cît şi prin deosebitul rafinament al gustului. Pe o asemenea masă întîlneşti, valorificat pentru hrană, tot ce poate da pămîntul şi marea cu vegetalele şi vietăţile lor, totul pregătit în modul cel mai neaşteptat. Iar atunci cînd eşti tentat să crezi că ospăţul s-a încheiat, pe masă este adus un pocal de argint în flăcări. Este vestita «Sin-sîn-ro» preparată din mai multe sorturi de carne, ouă şi legume — în total 27 de ingrediente, supranumită, pe drept cuvînt, «Supa zeilor». Şi cine ar fi capabil să-i reziste?

MARIA BABOIAN

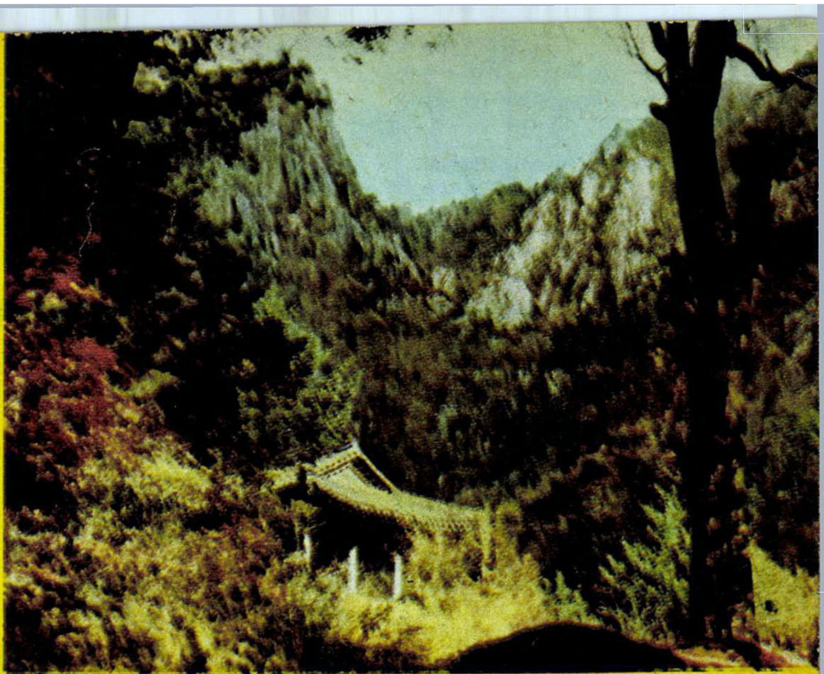

În munţii Kaumgang a sosit toamna.

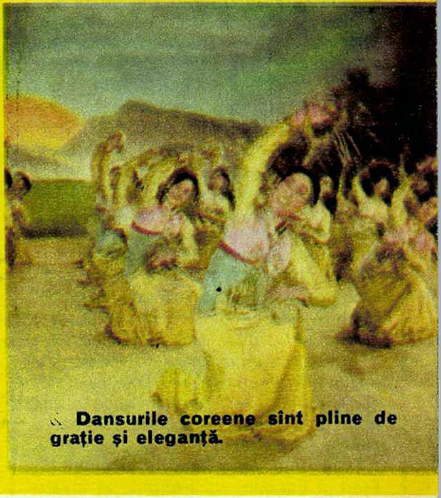

Dansurile coreene sînt pline de graţie şi eleganţă.

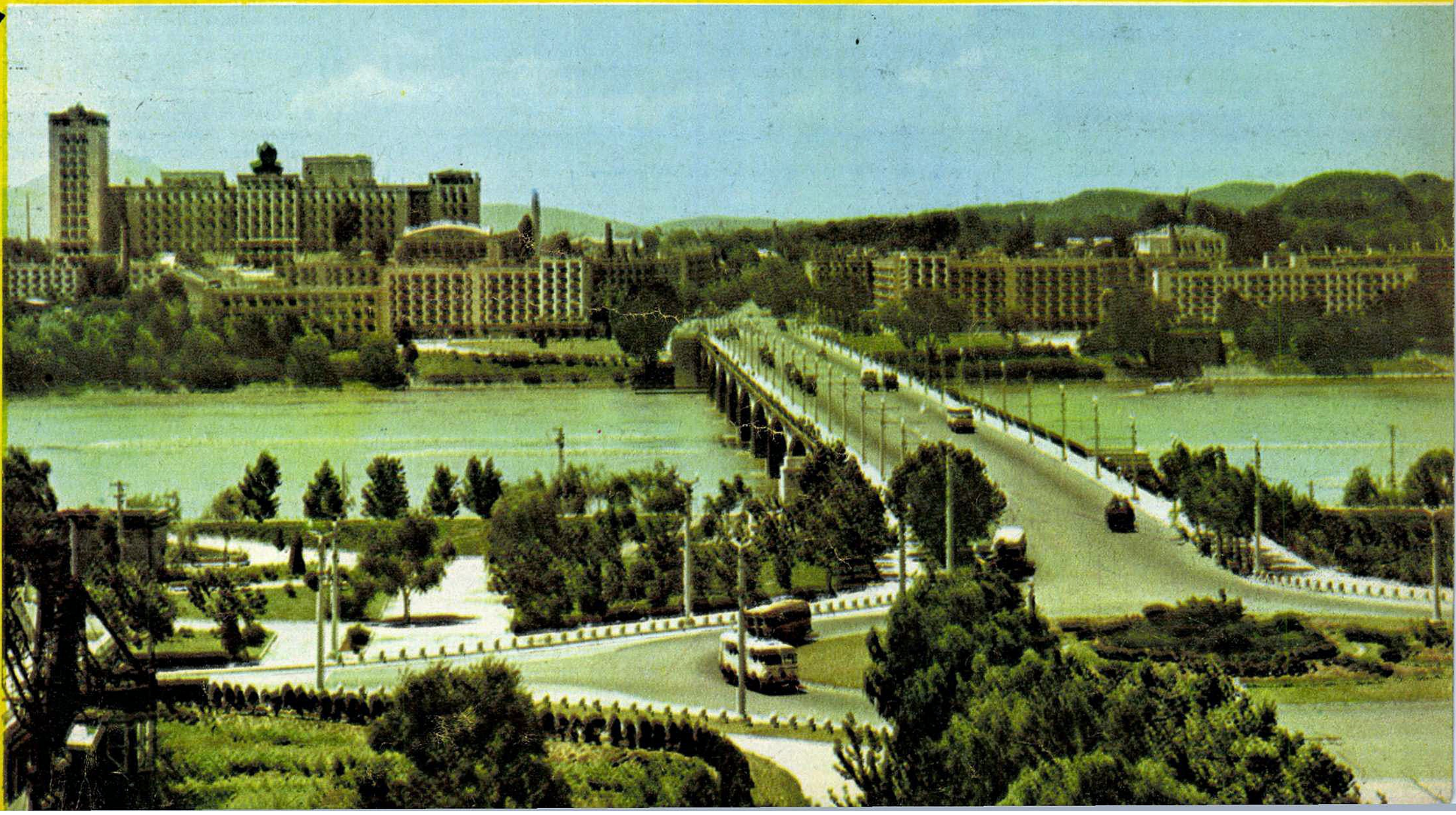

Beton, sticlă şi flori: Phenian, capitala ţării.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

Urmară zile de muncă intensă, era o vreme splendidă, cineaştii nu voiau să piardă nici un minut. Cînd realizează scene de exterior, ei adoră Soarele cu venerația semințiilor antice. Apariția unor nori cenuşii le strecoară în suflet îngrijorări profunde, dimpotrivă, o dimineață senină, cu soare plin, e salutată frenetic, toată lumea e voioasă, se filmează mult, fără odihnă!

Noua alcătuire a «străjii odoarelor strămoşeşti», în care alături de Marius apăreau Palaghiță, Eschimosul şi Fred Apostolescu impresionase încă de la întîia probă. Zvelți, copilăroşi, agili contrastau frumos cu «oştenii vechi, căliți în lupte». Victor Roman, regizorul, ceru să se adauge în scenariu cîteva scene noi, care să-i pună în evidență pe cei patru. Inițial, paznicii tezaurului nu apăreau decît în treacăt, fără replici. Acum urma să se filmeze un episod special, foarte spectaculos, în care Marius şi camarazii lui țineau piept, cu mult tupeu, unui puhoi de năvălitori mătăhăloşi, numai barbi şi arme grele.

Marius nu-şi putuse ascunde prea mult timp identitatea față de Jaguar, mai cu seamă că în ultima vreme petreceau împreună multe ore pe zi, originalul profesor conducînd studierea detaliilor noului episod. Asistat de Stanislas şi de signor Luigi, el inventa pentru — scenele încăierării dintre cei patru juni eroi şi hoarda inamicilor — nişte figuri uluitoare: pătrunderi prin tunele săpate cu cuțitele pe sub ziduri; acoperişuri care se năruiau pe neaşteptate; armăsari capabili să preia lupta pe cont propriu, boxîndu-i cu copitele pe inamici; uşi din care, la atingerea clanței țîşneau săgeți. Jaguarul îşi prezenta ideile calm, inginereşte, însoțindu-le cu desene amănunțite. Marius gîndea, înspăimîntat: «*are geniul răului, este explicabil cum de a reuşit să pună la cale combinația cu furtul tabloului. Mai devreme sau mai tîrziu, va încerca să pună mîna pe tezaur, omul ăsta trebuie făcut inofensiv odată pentru totdeauna!*»

Pînă una alta, Marius, Palaghiță, Fred şi Eschimosul trebuiră să învețe toate figurile propuse de «geniul răului», lucru pe care-l făcură cu destulă plăcere... În acest timp, muncitori vînjoşi lucrau, cît e ziua de mare, butoaie, pereți, bolovani şi trunchiuri de copaci care, la momentul oportun, trebuiau să se prăbuşească peste protagonişti. Nici un pericol; erau făcute dintr-un material uşor, buretos, folosit de obicei la fabricarea saltelelor. După trei zile de repetiții crîncene, barometrul entuziasmului semnală unele deosebiri... Fred Apostolescu, omul care practicase toate sporturile de pe lume, continua să lucreze cu voioşie. «*Vocația mea este efortul!*» spunea el. Dar Marius nu ascundea că s-a plictisit de atîta trînteală şi alergătură, asigurîndu-şi prietenii că de n-ar fi nevoit din anumite motive să stea în preajma tezaurului, puțin i-ar păsa de film şi de gloria artistică. Pe Eschimos însă gloria nu-l lăsa deloc indiferent; îndată ce auzea că a venit vreun ziarist în tabără făcea totul ca să fie remarcat de acesta, dar în restul timpului lenevea, plîngîndu-se de oboseală. Doctorul Palaghiță era indiferent: «*Mi-e egal dacă joc într-un film sau dacă vînd îngheţată. Muncesc, şi cu asta basta. Eu am planurile mele.*»

Toți, însă, îndeplineau, în orele libere, diferite misiuni încredințate lui Marius. El însuşi telefonase la «Crizantema», aflînd că «*tovarăşa e în concediu, cine întreabă?*» Acum trebuiau să vadă care din cele două surori făcea pe vînzătoarea de răcoritoare în tabără, dar toate cercetările întreprinse de Fred rămaseră fără rezultat. Hilda, pe care Prințesă jura că o văzuse, era de negăsit, ca de altfel şi «călugărul» care-l enervase pe Garoafă.

Într-o seară, apăru un autobuz al televiziunii, cu pîlniile antenelor pe acoperiş. Emoție, forfotă, pregătiri; se transmitea în direct o emisiune consacrată noului film. Din cele treizeci de minute, cinci fuseseră rezervate unui interviu cu cei mai tineri realizatori.

— Marius, spuse regizorul Victor Roman, adună-ți prietenii şi pregătiți-vă să spuneți cîteva fraze inteligente.

Marius îi convocă:

— Băieți, ne-am pricopsit, devenim vedete! Haideți să hotărîm ce spune fiecare. Punem totul pe hîrtie, aranjăm nişte poante, nişte idei, şi pe urmă învățăm textul pe de rost, ca să se mire lumea ce deştepți sîntem şi ce frumos vorbim pe... nepregătite!

— Eu rămîn aici, zise Eschimosul, pe care îl fascinau aparatele din telecar. Tot nu mă pricep la discursuri; o să dau din cap că da, ăsta-i punctul de vedere just, sînt de acord cu ce au spus antevorbitorii mei.

— Bine, Demostene!

Locul cel mai liniştit, la ora aceea, era camera tezaurului, la castel. În drum, se abătură pe la centrala telefonică, să anunțe acasă evenimentul.

— Alo, strigă Marius în receptor, mama? Sărut-mîna. Da, eu... Nu, de ce, sînt sănătos tun! Să deschizi peste o jumătate de oră televizorul, o să apar şi eu! Poți să anunți şi vecinii, aşa, într-o doară...

Apropiindu-se de castel, Marius se încruntă:

— Nu vi se pare nimic suspect? Liniştea asta...

— E normal, toată lumea a fost invitată să participe la emisie, ridică Fred din umeri.

— Bine, dar atunci înseamnă că tezaurul...

— Ai dreptate! Fuga!

Demarară într-o goană nebună, sărind peste cîte trei trepte. Marius răsuci grăbit cheia în broasca încăperii tezaurului, năvăliră toți o dată:

— Uf, e aici! Mă speriasem! Ce imprudență pe domnul Feneşan, să lase tezaurul aşa! oftă Marius.

În aceeaşi clipă, se auzi un zgomot sec, metalic. Priviră uluiți: fereastra şi ambele uşi fuseseră acoperite de cîte un grilaj de oțel.

— Ce-i aiureala asta? se miră Palaghiță.

Marius izbucni în rîs:

— Acum îmi dau seama! E ideea lui Prințesă! A instalat un sistem de securitate! Spuneți voi dacă nu-i grozav!

Principiul era simplu: la simpla apropiere a cuiva care nu fusese avizat, nişte comutatoare ascunse sub podea comandau căderea grilajelor, transformînd încăperea într-un loc de unde nu se mai putea ieşi.

— Admirabil, zise Palaghiță, dar dacă hoții se apucă să taie grilajele cu ceva?

— Degeaba, sînt prea solide, şi pe urmă tot timpul ăsta urlă o mie de sonerii, vin paznicii!

— N-aud nici o sonerie!

— Înseamnă că Prințesă încă nu le-a montat, dar le pune azi-mîine. Îl ştiți ce expeditiv e!

— Un singur lucru nu mi-e clar, zise Palaghiță, cercetînd de aproape grilajele. Cum se dau la o parte?

— He-he, au o şmecherie pe dinafară, numai Prințesă o cunoaşte, zise Marius.

— Drăguțul de el! Ai idee pe unde o fi acum?

— De ce?

— Ca să ne scoată de-aici! strigă Palaghiță. Nu pricepi?

— Ăăă... păi... făcu Marius, şi deodată alergă de la uşă la fereastră şi de la fereastră la uşă, încercînd — fără succes — să clintească măcar cu un milimetru grilajele. Ce facem?

— Nu ştiu, prefă-te tu în păsărică, ieşi printre gratiile astea şi caută-l pe Prințesă! bombăni doctorul.

Începură să urle în cor: «Hei, nu e nimeni în castel? Să vină cineva aici!»

Priveau din ce în ce mai necăjiți la ceas. Încă douăzeci de minute, încă zece, încă cinci...

— Emisiunea a început fără noi! oftă Marius. Am ratat ocazia!

— Dăm drumul la aparat?

— Habar n-am. Mai rău o să ne facă...

Pe măsuța domnului Feneşan se găsea un mic televizor portabil. Imaginea apăru pe ecran exact în momentul cînd Victor Roman îi spunea prezentatorului:

— V-am promis că vă voi prezenta nişte interpreți foarte tineri.

Privirile regizorului căutau mereu, cu insistență, în dreapta şi în stînga camerei de luat vederi. Pe chip i se schiță o expresie de enervare:

— Regret că nu sînt cu toții aici, deocamdată vă fac cunoştință cu...

Şi pe ecran apăru... Eschimosul! Prezentatorul îi puse o grămadă de întrebări: la ce vîrstă şi-a început cariera artistică, cum îşi studiază rolul, ce părere are despre cinematografia mondială... Ei bine, Eschimosul nu numai că nu-şi pierduse cumpătul, ci, dimpotrivă, îi uimi pe toți cu o exprimare limpede, degajată, spirituală!. Parcă toată viața nu făcuse altceva decît să dea interviuri la televiziune, în calitate de vedetă!

Furios, Marius trase ştecherul din priză.

În numărul viitor:
O FILMARE CU BUCLUC

La invitația rubricii noastre de ştiință, tovarăşul academician RADU CODREANU ne declară:

Omul este produsul unei îndelungate evoluții naturale a vieții pe Pămînt, de aceea apariția lui a fost relativ tîrzie pe scena lumii. El nu poate fi despărțit de animalitate pe baza structurii sale anatomice, comună cu a mamiferelor placentare şi în special a primatelor, rudele sale apropiate. Omul le depăşeşte însă într-un mod uimitor prin aptitudinile funcționale ale scoarței sale cerebrale. **Datorită arhitecturii celulare a scoarței creierului şi activității moleculare a componenților ei, aceasta devine sediul unor procese psihice de asociație şi inhibiție care par să confere omului apanajul exclusiv al inteligenței.**

Viața socială rămîne factorul esențial al dezvoltării inteligenței omeneşti, care ne permite să acționăm cauzal realităților materiale înconjurătoare şi să asigurăm prin muncă un progres nelimitat societății. Cuceririle tehnice şi ale culturii pun astfel la îndemîna omenirii civilizate resurse energetice inepuizabile.

Ca să putem însă stăpîni viitorul, trebuie să cunoaştem şi începuturile psihogenezei. Dar cum ele sînt irevocabil pierdute în negurile trecutului multimilenar, metoda cunoaşterii comparate a manifestărilor psihice ale animalelor cu care ne înrudim, este de un nepreţuit folos. După cîine **şi** maimuță, **vedeta psihologiei comparate tinde să devină acum** delfinul, **iar semnificația performanțelor sale se amplifică în perspectiva colonizării mediului submarin de către omul atotcutezător.**

În urmă cu mii de ani, unele popoare credeau în puterile supranaturale ale unor animale. Au fost divinizați pînă şi şerpii sau crocodilii.

Preoții Egiptului antic pretindeau că zeii Osiris şi Isis se întrupau în animale, atunci cînd coborau pe pămînt, în mijlocul oamenilor. Adesea, zeul Soarelui, Ra, era reprezentat sub aspectul unei pisici. Explicația? Oamenii au observat că acest animal îşi micşorează şi îşi măreşte pupilele în funcție de luminozitatea astrului. Cînd Ra atinge zenitul, pupilele pisicii sînt mici, iar cînd Ra apune, pupilele ei se lărgesc.

Vechiul oraş egiptean Memphis avea ca simbol sacru un taur. O dată pe an, taurul sfînt — Marele Hapi — împodobit cu flori, era purtat pe străzi prin tot oraşul, iar poporul se prosterna în genunchi la trecerea lui.

În piața cetății Cartagina trona, în-

1

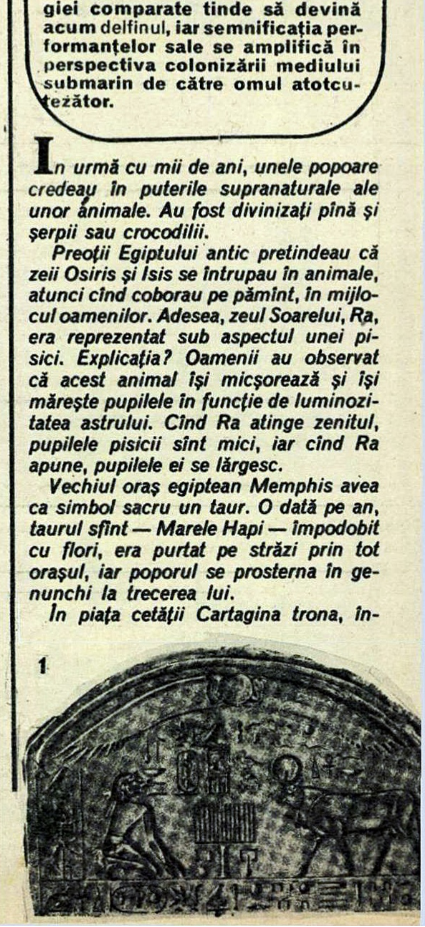

Omul... mai cine?

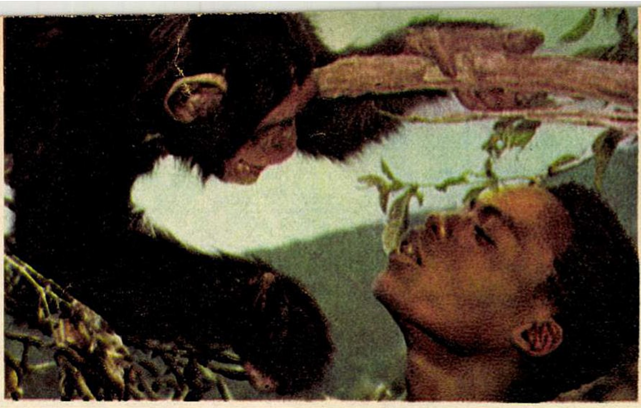
2

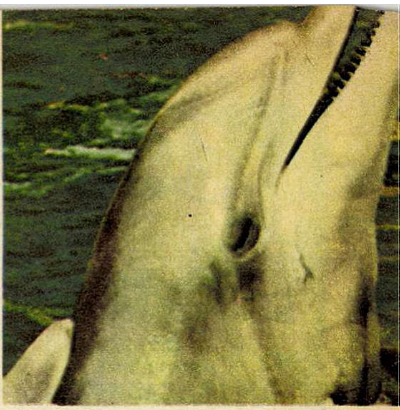
3

tr-un sanctuar, un şarpe python lung de peste 5 metri. Preoţii cartaginezi dresau special maimuţe, care îndeplineau rolul de «îngrijitori» ai pitonului. În fiecare dimineaţă, relatează cronicarii timpului, maimuţele ungeau trupul reptilei cu uleiuri parfumate şi o hrăneau cu păsări. Soarta Cartaginei era legată de acest simbol şi — amintesc unii istorici din acea vreme — prăbuşirea puternicei cetăţi feniciene, aflată în război cu Roma, s-ar fi datorat, în mare măsură, descurajării care i-a cuprins pe cartaginezi cînd au aflat că şarpele divin a fost ucis.

Legende, desigur, dar legendele au un anume farmec pe care oamenii îl preţuiesc. Astfel, municipalitatea din Roma are înscris în bugetul ei cîteva zeci de mii de lire, reprezentînd hrana unei lupoaice, în amintirea celei care, aşa cum spune legenda, i-ar fi alăptat pe Romulus şi Remus, ctitorii Cetăţii Eterne.

Şi, fiindcă am arătat aici modul cum cinstesc cetăţenii Romei de azi tradiţiile, să amintim şi cum au cîştigat porumbeii «dreptul de cetate» la Veneţia.

În urmă cu trei veacuri, amiralul veneţian Dandolo, care asedia insula Candia (vechiul nume al Cretei), îi înştiinţă pe veneţieni — prin intermediul porumbeilor — de victoria obţinută. Senatul, în amintirea acestei mari izbînzi, a luat hotărîrea să-i întreţină pe toţi descendenţii acestor mesageri ai victoriei...

ANIMALELE GÎNDESC?

Lumea animalelor, dacă în primele timpuri a oferit doar eroi de legendă sau a constituit obiectul a o seamă de superstiţii, cu vremea ea devine un subiect de meditaţie ştiinţifică, obiect de cercetare sistematică. Şi totuşi, a trecut mult timp pînă cînd oamenii au putut pătrunde tainele acestei lumi, pînă cînd savanţii au putut descifra unele semnificaţii reale ale comportării animalelor.

Cu trei sute de ani în urmă, marele gînditor francez René Descartes spunea: «Animalele nu sînt altceva decît nişte maşini». Această formulare exprima analiza sa că vieţuitoarele din lumea celor ce nu cuvîntă reacţionează fără a gîndi automat. Ceva mai tîrziu, a început în fapt studierea ştiinţifică a animalelor. Pentru prima dată, olandezul Swammerdam, în cartea sa «Biblia naturii», îşi exprimă părerea că animalele gîndesc. El a căutat să găsească răspunsul unor întrebări ca acestea: De ce elefantul foloseşte drept «evantai» ramurile copacilor? De ce caracatiţa întrebuinţează pietre ca unelte pentru a deschide cochiliile scoicilor? De ce puiul de cuc caută să-i înlăture din cuib pe ceilalţi pui ai păsării gazdă, fraţii săi vitregi?

Se cunosc în istoria cercetărilor din ultimele decenii, numeroase cazuri de necuvîntătoare ce demonstrează calităţi deosebite de a face socoteli aritmetice. Să fie oare aceasta expresia unei gîndiri sistematice? Fiindcă, cel mai simplu calcul implică raţionament. Desigur, în cazul «vedetelor» din lumea celor care nu cuvîntă, aceste calităţi se datoresc unui dresaj stăruitor şi complex, animalele fiind învăţate de către stăpînii lor să răspundă într-un anumit fel, la anumite semnale.

Această constatare nu exclude posibilitatea ca anumite categorii de animale să fie în stare să dea, în anumite condiţii noi, dovadă de iniţiativă, să încerce prin mijloace proprii o soluţie. Dar asemenea iniţiative sînt totdeauna rezultatul unor reflexe dobîndite în urma unor repetate reacţii ale organismului faţă de influenţele din exterior. Micile maimuţe lansate în cosmos, la bordul unor nave-satelit, se alimentau singure apăsînd pe nişte butoane colorate, care la intervale regulate le furnizau hrană şi apă.

AUREL LECCA

(Continuare în pag. 14)

4

ENIGMELE TERREI
ENIGMELE CUNOAŞTERII

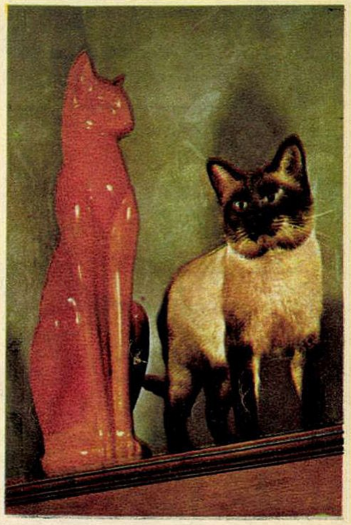
5

1. Marele Hapi — boul sacru al vechilor egipteni (frescă).

2. Cimpanzeul, unul dintre cele mai evoluate animale.

3. Delfinul — prietenul omului.

4. O albină nu înseamnă nimic, pe cînd grupul albină **(stupul) ne uimeşte prin «inteligenţa»sa.**

5. Pisica, un pasionant animal domestic.

6. Porumbeii din vechea piaţă San Marco din Veneţia.

6

MEGALOZOON

SCENARIU: VASILE MANUCEANU
DESENE: NICU RUSSU

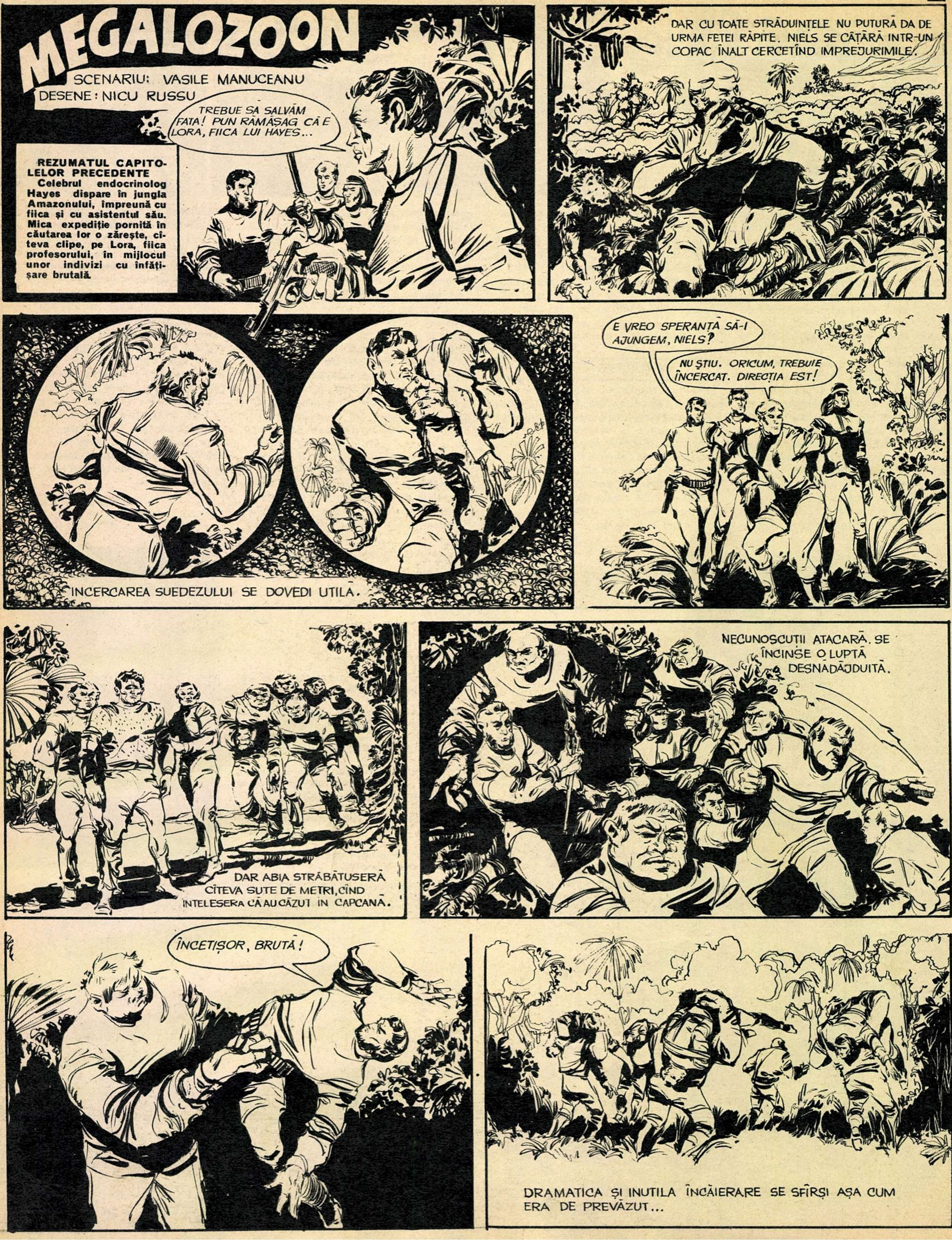

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Celebrul endocrinolog Hayes dispare în jungla Amazonului, împreună cu fiica și cu asistentul său. Mica expediție pornită în căutarea lor o zărește, cîteva clipe, pe Lora, fiica profesorului, în mijlocul unor indivizi cu înfățișare brutală.

TREBUE SĂ SALVĂM FATA! PUN RĂMĂȘAG CĂ E LORA, FIICA LUI HAYES...
DAR CU TOATE STRĂDUINȚELE NU PUTURĂ DA DE URMA FETEI RĂPITE. NIELS SE CĂȚĂRĂ ÎNTR-UN COPAC ÎNALT CERCETÎND ÎMPREJURIMILE.
INCERCAREA SUEDEZULUI SE DOVEDI UTILĂ.
E VREO SPERANȚĂ SĂ-I AJUNGEM, NIELS?
NU ȘTIU. ORICUM, TREBUIE ÎNCERCAT. DIRECȚIA EST!
DAR ABIA STRĂBĂTUSERĂ CÎTEVA SUTE DE METRI, CÎND INTELESERA CĂ AU CĂZUT IN CAPCANĂ.
NECUNOSCUȚII ATACARĂ. SE ÎNCINSE O LUPTĂ DESNĂDĂJDUITĂ.
ÎNCETIȘOR, BRUTĂ!
DRAMATICA ȘI INUTILA ÎNCĂIERARE SE SFÎRȘI AȘA CUM ERA DE PREVĂZUT...

VA URMA

Agenda EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII

95 de echipaje. Ceea ce, după o foarte simplă operație aritmetică, înseamnă 950 de pionieri și școlari, plus 95 de cadre didactice. În total deci, anul acesta vor lua startul în concursul nostru de turism și cercetare științifică 1045 de expediționari, mai mult decît dublul numărului celor care au participat la prima ediție.

Dar... saltul față de anul trecut nu este numai cantitativ. Începînd cu denumirile și emblemele echipajelor și sfîrșind cu alegerea itinerariilor și pregătirea expedițiilor, totul a fost și continuă să fie făcut cu mai multă fantezie, cu mai multă pricepere și perseverență, ceea ce ne dă certitudinea că, de data aceasta, succesul va fi și mai mare.

La ora cînd trimitem la tipar aceste puține rînduri, 7 echipaje au luat deja startul, urmînd ca altele să pornească la drum peste o zi, două sau trei. Pe măsură ce vom primi vești de la ele, vă vom ține la curent cu cele mai interesante momente și aspecte de pe parcursul itinerariilor.

TREI DINTRE EMBLEMELE CELOR 95 DE ECHIPAJE

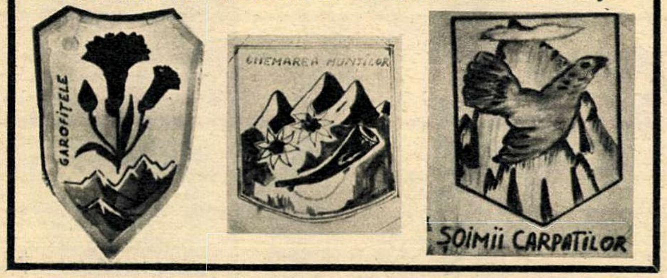

Cornelia Popescu a făcut RECORDUL MONDIAL?

Nu de mult, tînăra noastră atletă, Cornelia Popescu, a sărit peste ștacheta înălțată la 1,84 m. Performanța ei a stîrnit senzație. Are doar 19 ani și toate șansele să sară și mai sus.

La cîteva zile după această performanță, pe adresa redacției noastre a sosit o scrisoare, care ne-a pus în încurcătură. «*E adevărat*, ne întreabă pionierul Vasile Giurgiu din comuna Lupșa, județul Alba, *că atleta Cornelia Popescu deține recordul mondial la săritura în înălțime?*».

Iată o întrebare care, la început, ne-a făcut să zîmbim. Cum să dețină Cornelia recordul mondial cînd pînă și... copiii știu că acest record (1,91 m) aparține Iolandei Balaș? Cum se poate ca un iubitor al sportului, cum se pare a fi corespondentul nostru, să nu știe acest lucru de notorietate... mondială?

— Totuși, Vasile Giurgiu are oarecum dreptate — ne-a spus antrenorul Corneliei Popescu. Cunoașteți stilul Fosbury? Săritura se face cu spatele la ștachetă. «Inventatorul» acestui stil a cîștigat la olimpiada mexicană primul loc, cu 2,24 m, gata — gata să doboare recordul lui Valeri Brumel. E un stil atît de... curios, încît a părut tuturor o extravaganță. Dar Fosbury a dovedit că nu e vorba de excentricitate, ci de un procedeu care îi avantajează pe unii săritori. Ei bine, Cornelia Popescu a fost printre *primele fete din lume* care a aplicat acest procedeu.

— Rezultatul îl știm.

— Cornelia aplică acest stil din toamna anului 1969. Înainte de a sări ca Fosbury, ea atinsese «cota maximă» de 1,67 m. Trecînd la Fosbury Hop (plutire Fosbury) a cîștigat 15 cm în cîteva luni și s-a afirmat pe plan internațional, cîștigînd, cu 1,82 m, medalia de argint la europenele de sală desfășurate în acest an la Viena. Și ăsta-i doar începutul. Recordul ei personal este 1,84 m.

— N-am înțeles totuși de ce i-ați dat dreptate corespondentului nostru.

— Pentru că Cornelia Popescu deține un fel de... record «mondial» la săritura în înălțime, dar... la stilul Fosbury. Nici o altă fată n-a ajuns-o pînă acum, în acest stil. Și ea are toate șansele să doboare recordul Iolandei Balaș.

Interviu realizat de
SEVER NORAN

SALONUL AUTOMOBILISTIC CUTEZĂTORII

O mașină fără pereche în lume — iată ce s-ar putea spune, fără nici un fel de exagerare, despre această Lancia - 1600 carosată de Ghia. Fără exagerare, fiindcă ne aflăm în fața unui model unic, cu caracter mai mult experimental. Elementul cel mai interesant al mașinii îl constituie aripa posterioară rabatabilă. Inspirată din cele mai recente studii de aerodinamică a mașinilor de curse, ea poate fi ridicată la viteze mari asigurînd o mai bună aderență a vehiculului la sol. În același timp, unghiul ei de înclinare este reglabil, tot în scopul creării unui raport optim între viteză și caracteristicile aerodinamice ale turismului.

DIN REGULAMENTUL CONCURSULUI Săgeata ALBASTRĂ

- Poate participa orice cititor al nostru.
- Condiția esențială pentru a ajunge în etapa finală, adică la tragerea la sorți, este aceea de a urmări toate cele 16 numere (de la 23 la 38 inclusiv), în care vor fi publicate cupoanele.
- Fragmentele se lipesc pe o coală de hîrtie mai mare. În colțul din stînga, sus, se scrie corect și citeț numele, adresa exactă, clasa și școala. În colțul din dreapta, sus, se pun cele 3 răspunsuri privitoare la cele 3 pedale (care vor «veni»). În colțul din dreapta, jos, se lipește, după rezolvare, careul de cuvinte încrucișate (care, de asemenea, «va veni»).
- Toți cei care au lipit corect fragmentele, au răspuns la cele 3 întrebări și au dezlegat jocul, intră în tragerea la sorți avînd posibilitatea

premiile anunțate.

eți introduce foaia voastră de parcurs puneți mențiunea «PARBRIZ», scrisă cu litere mari, de tipar.

- LUCRĂRILE TREBUIE SĂ AJUNGĂ LA REDACȚIE PÎNĂ LA DATA DE 30 SEPTEMBRIE a.c. (data poștei).

NU TRIMITEȚI FRAGMENTE SEPARATE. NU SÎNT LUATE ÎN CONSIDERAȚIE DECÎT LUCRĂRILE COMPLETE

POȘTA CONCURSULUI

GRIGORE MOGRA — Craiova. Nu, nu e un tun. De ce nu ai răbdare și-ți frămînți mintea făcînd pronosticuri?

PROF. PARBRIZ

Un fragment cu... bucluc. Nu se potrivește nicăieri? Atunci poate că e bine să aștepți și cuponul următor!

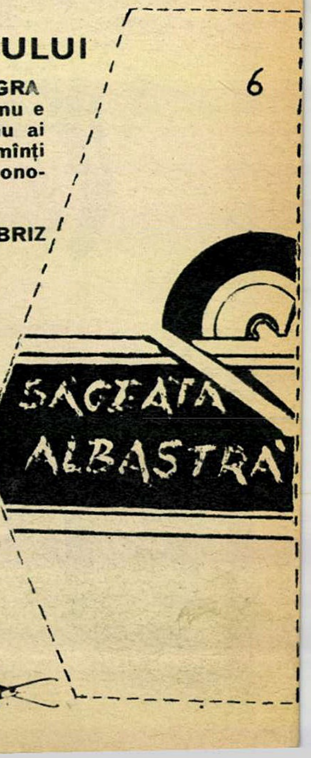

CUPON NR. 6

AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

Scenariu și desene de **MILESCU CĂTĂLIN**, cl. a VIII-a, Liceul nr. 24, București.

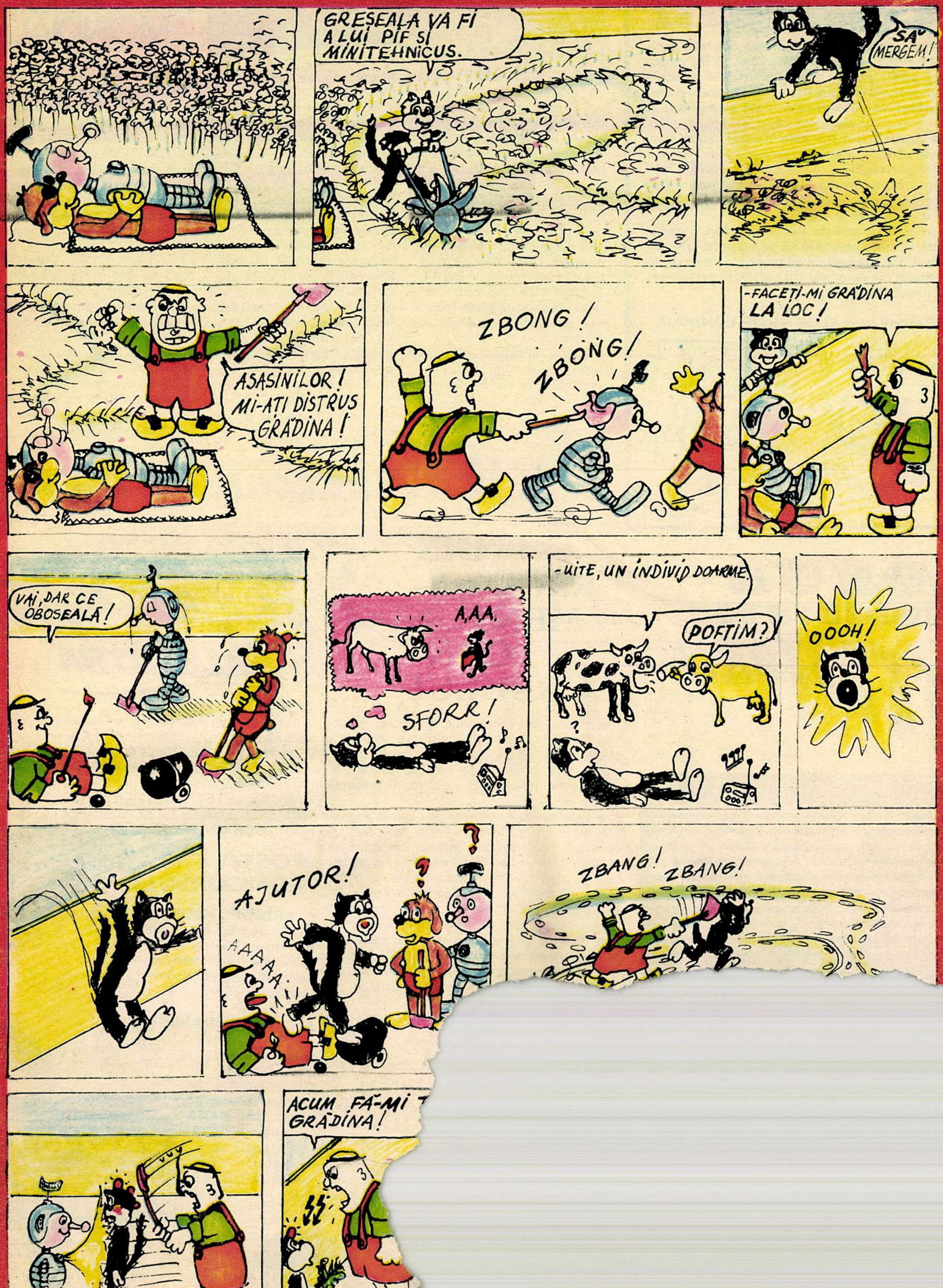
GREȘEALA VA FI A LUI PIF ȘI MINITEHNICUS.
SĂ MERGEM!
ASASINILOR! MI-AȚI DISTRUS GRĂDINA!
ZBONG!
ZBONG!
-FACEȚI-MI GRĂDINA LA LOC!
VAI, DAR CE OBOSEALĂ!
A,A,A.
SFORR!
-UITE, UN INDIVID DOARME.
POFTIM?
OOOH!
AJUTOR!
AAAAA!
ZBANG!
ZBANG!
ACUM FĂ-MI
GRĂDINA!

(Urmare din pag. 11)

Reflexele condiționate (dobîndite prin repetiția unor stimuli exteriori, repetiții ale unor experiențe acumulate într-o anumită direcție) nu sînt încă gîndire, ci doar un prim pas pe calea spre ea.

«În ajutorul sălbăticiunii — **subliniază cercetătorul sovietic Igor Akimușkin** — numai în cazuri foarte rare vine să-l îndemne acel conducător pe care-l numim inteligență. Ea arde în întunecimea conștiinței animalului asemenea unei scînteioare...»

Animalele, în afara acestor reflexe dobîndite prin exerciții, au o serie de reflexe înnăscute. Acestea sînt instinctele. **Ele au apărut și s-au dezvoltat în mii și mii de ani la înaintașii lor, ca urmare a adaptării animalului la mediu, ca urmare a selecției naturale. Sub influența instinctului, animalul săvîrșește acțiuni raționale, dacă viața lui se desfășoară obișnuit. Dar, într-o împrejurare neprevăzută, instinctul funcționează ca un automat. Astfel, marele naturalist francez Fabre povestește despre un șobolan care își aduna vreascuri pentru a-și construi cuibul. Deodată, s-a împiedicat de coada lui lungă; a apucat-o cu dinții și s-a dus în cuib. De douăsprezece ori la rînd, el și-a adus propria lui coadă în vizuină. Ce se întîmplase? De fiecare dată, instinctul îl obliga să apuce coada care semăna... cu o nuielușă.**

În urmă cu un secol naturaliștii au întocmi — în funcție de cunoștințele epocii — o «scară a inteligenței animale» plasînd în frun ei cimp ează

— Hai, nu fii supărat că sînt mai înalt decît tine!

Un ZIMBET cu...

Max Reger (1873—1916), cunoscut muzician german, primi după executarea piesei muzicale «Păstrăvul» de Schubert un coș cu păstrăvi, din partea unui admirator. Reger îi răspunse printr-o scrisoare de mulțumire în care îl informă că la concertul viitor va interpreta simfonia în do major... «Ursul», de Haydn!

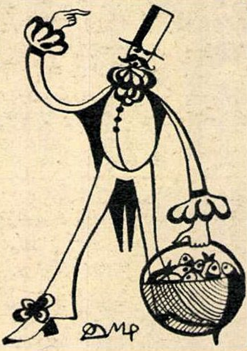

ANTENE

Dacă s-ar întîmpla ca albinele să dispară de pe suprafața pămîntului, o dată cu ele ar dispărea și peste 100 000 de specii de plante, la care polenizarea se face cu ajutorul albinelor.

Știți de ce imaginea porumbelului simbolizează pacea? Într-o legendă antică grecească, zeul războiului n-a putut participa o dată la o luptă, deoarece în coiful său își făcuse cuibul o porumbiță. De atunci, porumbelul este considerat ca pasăre a păcii.

Struțul aleargă mai iute decît cel mai iute cal de curse. Viteza sa o depășește chiar și pe aceea a cerbului, care fuge cu aproape 50 km/h. În timpul fugii struțul face pași de 2—3 m lungime și

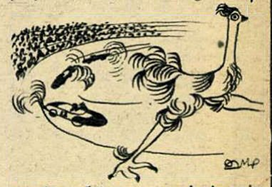

poate sări peste obstacole de aproape 2 m.

Cît de minuscul este gîtul vrabiei și ce lung este gîtul girafei! Și totuși, gîtul vrabiei are un număr de două ori mai mare de vertebre decît girafa!

Coș cu fructe

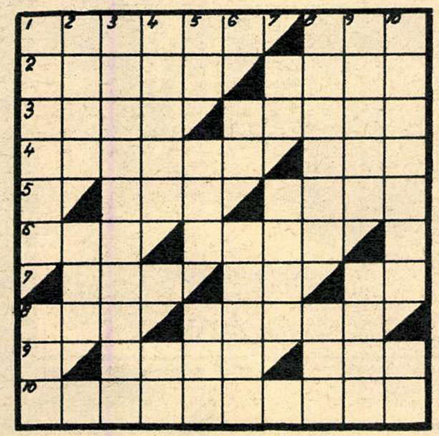

ORIZONTAL:

1) Fruct lunguieț, făinos, zaharos și aromatic (pl). Arbore cu fructele comestibile și cu lemnul folosit la fabricarea mobilelor. 2) Migdalele lui Topîrceanu! Pom fructifer foarte răspîndit în livezile din zona dealurilor subcarpatice, cu soiurile mai cunoscute: domnesc, crețesc, ionatan, parmen auriu, și altele (pl.). 3) Părinți. Macină cereale. 4) Fruct exotic aromat. Rîu în Marea Britanie. 5) Fără gust! Mereu. 6) Zeul vîntului în mitologia greacă. Anotimpul coacerii fructelor. 7) Marmeladă în care fructele sînt aproape întregi. Fes! Pere! 8) Zăpadă. «Cea mai frumoasă dintre muritoare», oferită lui Paris de către zeița Afrodita, în schimbul unui măr de aur. 9) Portugalia... bala portocala! 10) Lege sugerată lui Newton de căderea unui măr.

VERTICAL:

1) Plantă din America Centrală, foarte bogată în amidon, vitamine și zahăr (pl.). Excrescență a pielei. 2) Pictor clasic român autorul pînzelor: «Struguri și mere», «După mure», «Pepene roșu» și altele. Sculptor francez (m. 1913). 3) Primește o pară mălăiață! 4) Fruct de arin. La tavă! 5) Ultima felie de pepene! Adverb (abr.) Localitate în Nigeria. 6) Mese! Găsit. 7) Din smochine! Prea coapte! 8) Poet chilian, autorul poemului «Strugurii și vîntul». Fecior bănățean. 9) ...Să trăiți,să-nbătrîniți,/ ca un măr, ca un păr/ ca un fir de trandafir... Galbeni ca lămîia! 10) Numele popular al lunii iunie. Una și alta!

DICȚIONAR: URE, OGE, ERI.

Prof. TEODOR AXIOTI

Anecdote

Un turist sosește noaptea într-un orășel din Franța și se instalează la primul hotel întîlnit. Dimineața, la dejun, hotelierul îi spune:

— Ați dormit într-o cameră istorică... În anul 1810, în camera dv. a petrecut o noapte Napoleon.

— Îmi pare rău, nici eu nu pot să rămîn mai mult, răspunse turistul.

●

Un acordor de piane sună la o locuință.

— Am venit să acordez pianul.

— Bine, dar nu te-am chemat noi.

— Nu, m-au trimis vecinii.

●

PROFESOARA: — V-am dat o compunere despre lapte. Trebuia să scrieți cel puțin patru pagini, iar tu, Ionele, ai scris una singură...

ELEVUL: Să vedeți, eu am scris despre laptele condensat.

BALET CU URMĂRI

Fire foarte șugubeață,
Spune lucruri amuzante.
Cum să nu fie glumeață
Dacă ia lecții de ... poante?

LAUDĂ

Spune mîndru la tot pasul;
— Eu, cu cartea, merg ca ceasul!
Merge, e adevărat,
Ca un ceas... nereparat.

ASTRONOM

Lică, la astronomie,
E în stare să descrie
La perfecție o stea.
Și anume, cea din «A».

AFIȘ

Vă recomandăm volumul «UN ROMÂN ÎN CONGO» de Aurel Lecca și Val Tebeică, în care sînt povestite aventurile trăite de exploratorul român Sever Pleniceanu în regiunea ecuatorială a Africii.

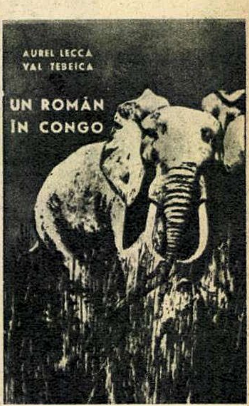

PRACTIC

O parte din timpul liber vi-l puteți ocupa și cu îndeletniciri practice. Din orice sîrmă pe care o aveți la îndemînă (de preferat de la 2 mm grosime în sus) îndreptînd-o cu lovituri ușoare de ciocan sau trăgînd-o în jurul unui băț de lemn bine fixat, puteți apoi să modelați diferite obiecte practice (ca în desenele alăturate). Începeți cu formele mai simple, ca apoi să puteți trece și la cele mai complicate.

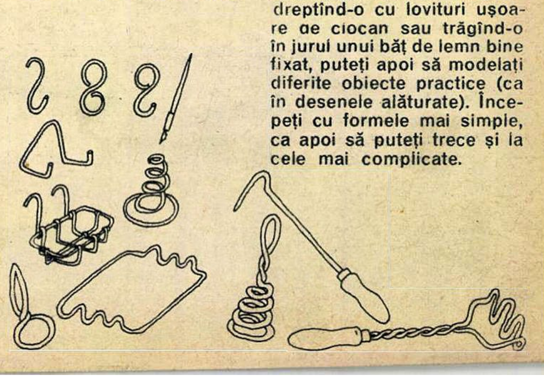

PALOȘUL NEÎNVINS 12

Rezumatul capitolului precedent.

Rareș îi cheamă la cină pe cei mai de seamă dintre boieri. Este chemat și Ilie Păpădie să spună ce știe despre oștirea lui Soliman. Acesta cade în genunchi și încearcă să-l facă pe Domn să înțeleagă că primejdia ce-l amenință n-ar veni atît de la oastea lui Soliman, cît din partea unor boieri ce vor să-l piardă. Rareș îl întreabă pe hatmanul Mihu dacă are știre că s-ar urzi vreun complot.

Hatmanul răspunde:

— Nu, Măria Ta. Și nici nu văd cine ar putea să cuteze...

Scenariu: COSTACHE ANTON Ilustrații: MIHAI SÂNZIANU

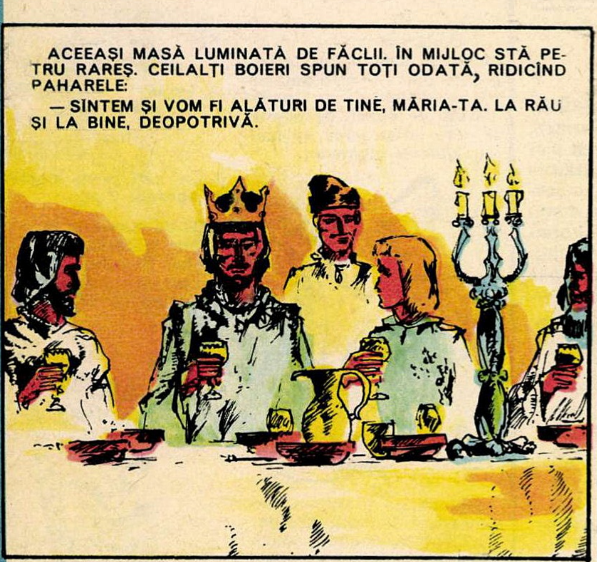
ACEEAȘI MASĂ LUMINATĂ DE FĂCLII. ÎN MIJLOC STĂ PETRU RAREȘ. CEILALȚI BOIERI SPUN TOȚI ODATĂ, RIDICÎND PAHARELE:
— SÎNTEM ȘI VOM FI ALĂTURI DE TINE, MĂRIA-TA. LA RĂU ȘI LA BINE, DEOPOTRIVĂ.

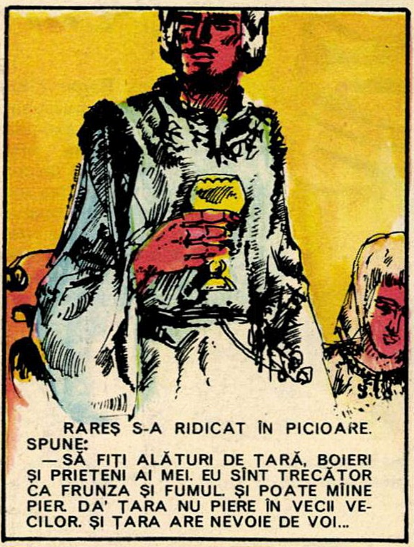
RAREȘ S-A RIDICAT ÎN PICIOARE. SPUNE:
— SĂ FIȚI ALĂTURI DE ȚARĂ, BOIERI ȘI PRIETENI AI MEI. EU SÎNT TRECĂTOR CA FRUNZA ȘI FUMUL. ȘI POATE MÎINE PIER. DA' ȚARA NU PIERE ÎN VECII VECILOR. ȘI ȚARA ARE NEVOIE DE VOI...

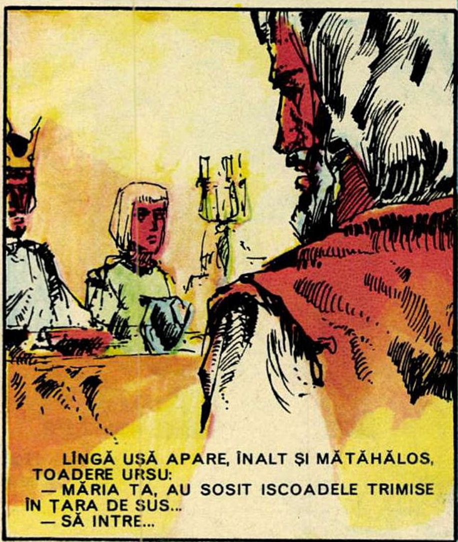
LÎNGĂ UȘĂ APARE, ÎNALT ȘI MĂTĂHĂLOS, TOADERE URSU:
— MĂRIA TA, AU SOSIT ISCOADELE TRIMISE ÎN ȚARA DE SUS...
— SĂ INTRE...

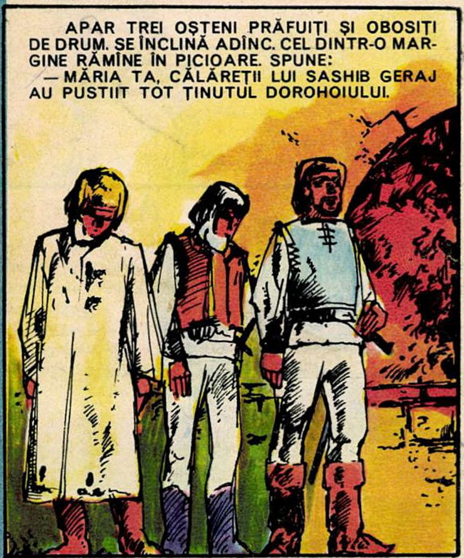
APAR TREI OȘTENI PRĂFUIȚI ȘI OBOSIȚI DE DRUM. SE ÎNCLINĂ ADÎNC. CEL DINTR-O MARGINE RĂMÎNE ÎN PICIOARE. SPUNE:
— MĂRIA TA, CĂLĂREȚII LUI SASHIB GERAJ AU PUSTIIT TOT ȚINUTUL DOROHOIULUI.

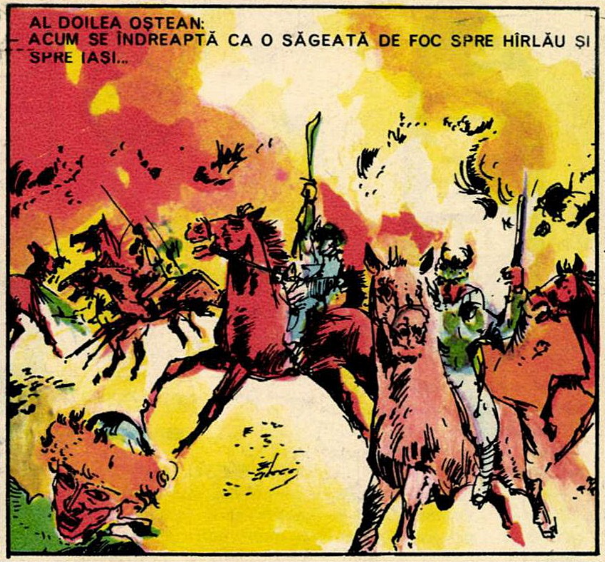
AL DOILEA OȘTEAN:
— ACUM SE ÎNDREAPTĂ CA O SĂGEATĂ DE FOC SPRE HÎRLĂU ȘI SPRE IAȘI...

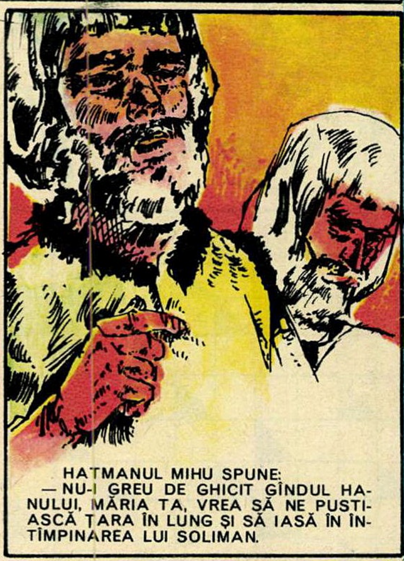
HATMANUL MIHU SPUNE:
— NU-I GREU DE GHICIT GÎNDUL HANULUI, MĂRIA TA, VREA SĂ NE PUSTIASCĂ ȚARA ÎN LUNG ȘI SĂ IASĂ ÎN ÎNTÎMPINAREA LUI SOLIMAN.

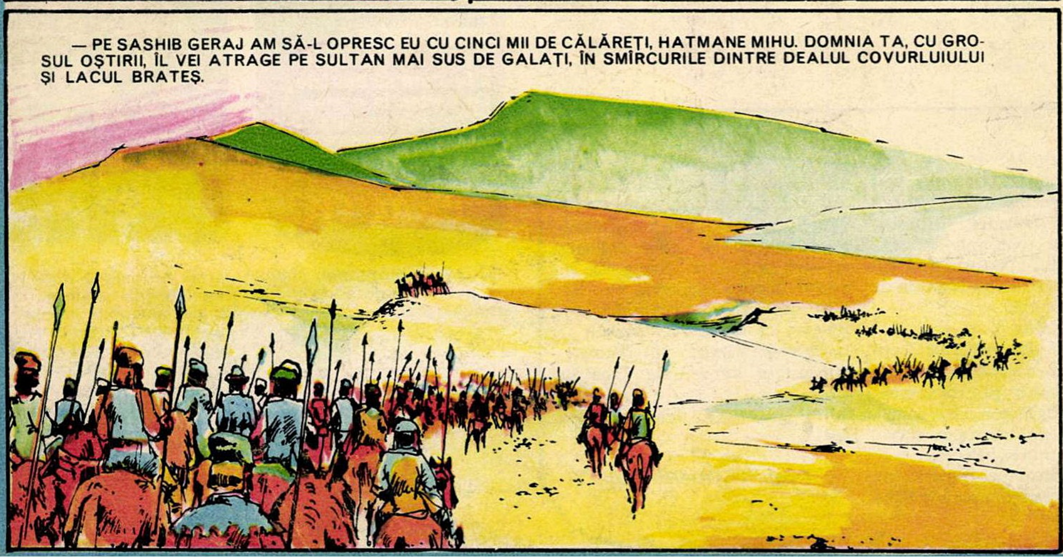
— PE SASHIB GERAJ AM SĂ-L OPRESC EU CU CINCI MII DE CĂLĂREȚI, HATMANE MIHU. DOMNIA TA, CU GROSUL OȘTIRII, ÎL VEI ATRAGE PE SULTAN MAI SUS DE GALAȚI, ÎN SMÎRCURILE DINTRE DEALUL COVURLUIULUI ȘI LACUL BRATEȘ.

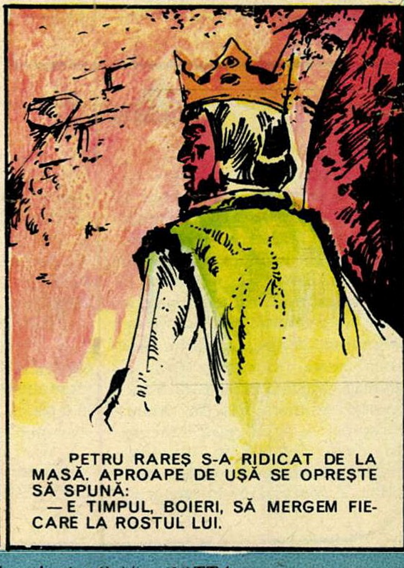
PETRU RAREȘ S-A RIDICAT DE LA MASĂ. APROAPE DE UȘĂ SE OPREȘTE SĂ SPUNĂ:
— E TIMPUL, BOIERI, SĂ MERGEM FIECARE LA ROSTUL LUI.

(VA URMA)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA.
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: Elena MĂNESCU Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. de către factorii poștali și difuzorii de presă.

1 leu
41033